Ազգ
Azg
14 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2005 ՈՒՐԲԱԹ 4(3170)

Թուրքիան «սպառնացել է» Հայաստանին, որ ինքն էլ կարող է չճանաչել Կարսի պայմանագիրը

ԱՆԿԱՐԱ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքական «Աքշամը» գրել է, որ Թուրքիայի վարչապետ Թայիփ Էրդողանի Մոսկվա կատարած այցի կարեւոր հարցերից մեկը Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների նորմալացման խնդիրն էր:

Ըստ թերթի, Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը «համաձայնել» է միջնորդ լինել թուրք-հայկական հարաբերությունների կարգավորման գործում՝ Էրդողանի «առաջարկով»: Թերթը հայտնել է, որ Անկարա վերադարձին պատասխանելով Հայաստանի հետ հարաբերությունների կարգավորման վերաբերյալ լրագրողների հարցերին, Էրդողանն ասել է, թե Հայաստանի նկատմամբ իրենք արդեն կատարել են «բոլոր դրական քայլերը»: Նա հայտարարել է, որ Թուրքիան պահանջում է Հայաստանից ճանաչել 1923 թ-ի Կարսի պայմանագիրը և «սպառնացել», որ հակառակ դեպքում «Թուրքիան նույնպես չի ճանաչի այն»:

ԱՂԵՏՆԵՐ

Չի բացառվում, որ մոլորակը մոտենում է համաշխարհային ջրհեղեղին

Հայաստանն էլ պետք է պատրաստ լինի աղետներին

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Երկրագնդի կլիման փոփոխվում է մարդկային հասարակության գոյության սկզբից ի վեր չարձանագրված աննախադեպ արագությամբ: Մթնոլորտում եւ օվկիանոսներում հրեշավոր քանակի էներգիա է կուտակվում, որի հետեւանքով մեծանում են աղետների հաճախականությունն ու հավանականությունը», այսպիսի կարծիք է հայտնել Ռուսաստանի Պետդումայի նախագահի տեղակալ, Միջազգային բեւեռային տարվան նվիրված միջոցառումների կազմկոմիտեի նախագահ, հայտնի գիտնական Արթուր Չիլինգարովը: Նրա համոզմամբ, բնական կատակլիզմների գաղտնիքը մոլորակի բեւեռային հատվածներում է, որոնք էլ թելադրում են եղանակային փոփոխությունները: Այսպես, վերջին 10 տարում Արկտիկայում միջին ջերմաստիճանը 2 անգամ ավելի արագ է տաքացել, քան երկրի մյուս հատվածներում: Արթուր Չիլինգարովը նախազգուշացնում է, որ Ռուսաստանի Դաշնությունում անհրաժեշտ է ստեղծել կենտրոն, որը պիտի զբաղվի գլոբալ փոփոխությունների հետեւանքով Ռուսաստանի տարածքում կլիմայական ռեժիմի հավանական անոմալիաների կանխատեսմամբ:

Անկասկած, նման կենտրոնի կարիք ունի նաեւ Հայաստանը, որն անկախ փոքր տարածքից, նույնպես կրում է համամոլորակային աղետալի փոփոխությունների անդրադարձը:

Տես էջ 3

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Սերգեյ Իվանով. «Մենք չենք հրելու Հայաստանին որեւէ ուղղությամբ»

«Հայաստանն ինքնիշխան պետություն է, եւ նա ինքնուրույն կորոշի ինչպես շարժվել: Մենք չենք հրելու Հայաստանին որեւէ ուղղությամբ», «Մեդիամաքս» գործակալությունը մեջբերում է Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարի խոսքերը: Սերգեյ Իվանովը Վաշինգտոնում Ռուսաստանի դեսպանատանը՝ ԱՄՆ կատարած իր աշխատանքային այցի արդյունքներն ամփոփող մամուլի ասուլիսում Անկարայի եւ Մոսկվայի ակտիվացած շփումների համատեքստում Ռուսաստանի եւ Հայաստանի հարաբերությունների մասին հարցին պատասխանել է, որ Հայաստանը Ռուսաստանի ամենամերձավոր դաշնակիցներից է:

«Մենք մտնում ենք Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպության մեջ, Հայաստանում տեղակայված է ռուսաստանյան խոշոր ռազմակայան, մենք ունենք սերտ տնտեսական եւ մշակութային կապեր», ասել է Իվանովը:

Ավելի վաղ Մոսկվայում վարչապետ Էրդողանի հետ հանդիպումից հետո Ռուսաստանի նախագահը, ըստ «Միլլիեթի», ասել էր. «Պետք է զարգացնել մեր հարեւանների միջեւ բարեկամությունը: Ամեն ինչ կանենք, որ կարգավորվի Հայաստանի հետ խնդիրը: Կարող ենք ստանձնել միջնորդի դեր, նույնիսկ իբրեւ երաշխավոր համատեղ ջանք գործադրել»:

Բաքուն խոստացել է ՄԱԿ-ում քննարկման չդնել գրավյալ տարածքների խնդիրը

Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացը 2004 թ. զարգացել է ոչ հավասարաչափ, ասվում է Ռուսաստանի փոխարտգործնախարար Վալերի Լոշչինինի՝ Ռուսաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համագործակցության տարեկան զեկույցում: Մասնավորապես, ըստ «Ռեգնում» գործակալության, ռուս դիվանագետը նկատել է, որ սեպտեմբերի 15-ին Աստանայում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները երկկողմ, ապա Վլադիմիր Պուտինի մասնակցությամբ եռակողմ ձեւաչափով բանակցություններում ունեցել են կառուցողական եւ օգտակար մտքերի փոխանակում: Աստանայի հանդիպումից հետո կողմերը պայմանավորվել էին «թարմ աչքով» վերցնել մինչեւ 2004 թ. հոկտեմբերի վերջը՝ մանրազնին միմյանց առաջարկներն ուսումնասիրելու նպատակով, սակայն հոկտեմբերի 14-ին Բաքուն ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի 59-րդ նստաշրջանի օրակարգ մտցրեց ադրբեջանական գրավյալ տարածքների խնդիրը, ինչը խոչընդոտեց ղարաբաղյան կարգավորման գործընթացի վերսկսմանը:

Ռուսաստանի փոխարտգործնախարարն իր զեկույցում նշում է, որ իրավիճակը հաջողվեց լիցքաթափել միայն դեկտեմբերի սկզբին Սոֆիայում եւ Բրյուսելում Հայաստանի ու Ադրբեջանի արտգործնախարարների հանդիպումների արդյունքում, որոնց ընթացքում Բաքուն խոստացավ ՄԱԿ-ում քննարկության չդնել բանաձեւի իր նախագիծը, իսկ Երեւանը համաձայնեց օժանդակել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի երկրների ներկայացուցիչներից կազմված փաստահավաք առաքելությանը՝ գրավյալ տարածքներում մոնիտորինգ անցկացնելու հարցում:

Վաշինգտոնը ձեռ քաշեց Սադդամի զենքերը փնտրելուց

Նախորդ օրը Վաշինգտոնը պաշտոնապես փակեց Իրաքում զանգվածային ոչնչացման զենք փնտրելու էջը, որը գլխավոր պատրվակն էր նախագահ Ջորջ Բուշի համար Իրաքի դեմ պատերազմ շղթայազերծելու: Զենք որոնող խմբերը շուրջ 1,5 տարի փնտրելուց հետո ոչ մի հետք չեն գտել զանգվածային ոչնչացման գործող զենքի, որով Մ. Նահանգները փորձում էր վախեցնել ողջ աշխարհին եւ ամերիկացի ժողովրդին:

Ասում են՝ ամերիկացիները չեն սիրում վիճարկել հաջողությունները, եւ հուժկու հարվածներից հետո Սադդամի բանակի անփառունակ ջախջախումն ամերիկյան հասարակությանը մոռացնել էր տվել պատերազմի բուն պատճառաբանությունը՝ Սադդամի զենքերը: Սակայն այժմ, ըստ վերջին հարցախույզների, ամերիկացիների 50 տոկոսը չպատճառաբանված է համարում հակաիրաքյան պատերազմը: Այն դեռեւս 2004 թ. նոյեմբերին 40 տոկոս էր, իսկ իրաքյան հարձակողականի սկզբում՝ 23 տոկոս:

Հասարակական կարծիքի անկման պատճառ են դարձել նաեւ Իրաքում ամեն օր կատարվող սպանություններն ու ահաբեկչական պայթեցումները, որոնց զոհ են դառնում նաեւ ամերիկացի զինծառայողներ:

Ընդհանուր տպավորությունն այն է, որ Վաշինգտոնը ձգտում է հունվարի 30-ին նախատեսված ընտրությունների անցկացումից հետո արագորեն կապել ճամպրուկներն Իրաքում:

Երեկ Բաղդադում սպանվել են շիաների ազդեցիկ առաջնորդ այաթոլլա Ալի Սիստանիի օգնականն ու նրա 5 թիկնապահները: Սպանվել են նաեւ իրաքցի 6 քաղաքացիներ, առեւանգվել է մի թուրք գործարար:

Իշխան Հերրին ներողություն է խնդրում

Սենսացիաների սիրահար լոնդոնյան ամենահայտնի «դեղին» թերթը՝ «Դը Սան», նախորդ օրն առաջին էջում հրապարակել էր գահաժառանգ Չարլզ իշխանի եւ հանգուցյալ լեդի Դիանայի որդու՝ իշխան Հերրիի լուսանկարը՝ շապիկի թեւի վրա հիտլերական սվաստիկայով: Թերթն իր նյութը վերնագրել էր՝ Harry the Nazi («Նացիստ Հերրին»): Բնականաբար, դրան հետեւել էր Անգլիայի եւ աշխարհի հրեական կազմակերպությունների բուռն բողոքը, որտեղ առաջ էր քաշվում այն պարագան, որ այս տարի լրանում է Աուշվիցի համակենտրոնացման դժոխային ճամբարի ազատագրման 60-ամյակը: Շատ էին նաեւ ներողության պահանջները:

Երեկ իշխան Հերրին հրապարակավ ներողություն խնդրեց եւ ափսոսանք հայտնեց այդ օրն այդպիսի շապիկ հագնելու համար: Պատահածի համար ափսոսանք հայտնեց անգամ արքայական պալատի մամլո խոսնակը, որին միացավ վարչապետի գրասենյակը: Չուշացավ հրեական արձագանքը՝ իշխանը ներողություն խնդրելով ճիշտ ուղու վրա է կանգնել, սակայն անհրաժեշտ է, որ նա այցելի Իսրայելում գտնվող Հոլոքոստի զոհերի հուշաքանգարան՝ Յադ Վաշեմ, եւ հարգանքի տուրք մատուցի զոհերի հիշատակին:

Ցեղասպանության հարցում Թուրքիան փորձում է պաշտպանականից անցնել հարձակման դիրքերի

Դրա արդյունավետությունը կասկածի տակ են դնում թուրք մասնագետները

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Հունվարի 12-ի ասուլիսում ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը, ամփոփելով 2004 թ. դիվանագիտական տարվա արդյունքները, անցած տարին արդյունավետ էր համարել նաեւ Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման առումով: Նա նշել էր, որ ցեղասպանությունը ճանաչող երկրների ցանկը լրացրել են Արգենտինան, Ուրուգվայը, Կանադան, Սլովակիան, Նիդեռլանդները: Օսկանյանը ելակետ ընդունելով ցեղասպանության հարցի նկատմամբ եվրոպական դիրքորոշման հստակեցումը, կարծիք էր հայտնել, որ այս տարի, երբ Հայաստանը նշելու է ցեղասպանության 90-րդ տարելիցը, ամենահարմար պահն է այդ խնդիրը միջազգային ատյաններում կրկին բարձրացնելու, որովհետեւ դա այժմեական է աշխարհի շատ երկրների համար:

Ըստ երեւույթին Թուրքիայի համար էլ այժմեականը թուրքերի նկատմամբ հայերի կատարած «ցեղասպանությունը» բացահայտող միջոցառումների հստակեցումն է եւ դրանց հակադրումը Մեծ եղեռնի 90-րդ տարելիցի միջոցառումներին: Դեռեւս հոկտեմբերի 29-ին «Ազգը» «Թուրքիան կանգնել է «ցեղասպանության հարցին վերջակետ» դնելու հրամայականի առջեւ» խորագրով անդրադարձել էր այդ միջոցառումներին՝ ընդգծելով, որ դրանք ենթադրում են պաշտպանական դիրքերից հարձակմանն անցնելը:

Հունվարի 4-ին «Թըրքիշ դեյլի նյուս» թերթում «Պատրաստվենք հայկական ցունամիին» հոդվածով Մեհմեդ Ալի Բիրանդը հաստատում է առաջիկա տարում Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման նախաձեռնությունների ակտիվացման մասին ՀՀ արտգործնախարարի կարծիքը: Նա միաժամանակ նախազգուշացնում էր թուրքական կառավարության հայերի «վճռական հարձակման» մասին՝ ավելացնելով. «Փրկության միակ ճանապարհը Թուրքիայի պաշտոնական քաղաքականության մեջ շրջումներ մտցնելն է եւ նախաձեռնությանը տիրելը: Այլեւս չի գործում «մենք երբեք հայերին ցեղասպանության չենք ենթարկել» արտահայտությունը, ստիպված կլինենք գին վճարել անգործության համար»:

Տես էջ 2

Պատժամիջոցները կգանձվեն շրջանառությունից

Տնտեսական մրցակցության խախտումներից սպառողները դեռեւս անպաշտպան են

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի գործառույթները կուժեղանան, իսկ տնտեսական մրցակցության խախտումների համար պատժամիջոցները կհստակեցվեն եւ կխստացվեն: Երեկ կառավարության հաստատած վերոնշյալ օրենսդրական փոփոխությունների մասին տեղեկացրեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար **Արմեն Գեւորգյանը**:

Այսուհետեւ գերիշխող դիրքի չարաշահում կհամարվի, երբ նման դիրք ունեցողը կխոչընդոտի մեկ այլ ընկերությանը տվյալ ապրանքային շուկա մուտք գործելուն: Մեկ այլ փոփոխությամբ, հանձնաժողովը տարվա ընթացքում գերիշխող դիրքը երկու եւ ավելի անգամ չարաշահողի նկատմամբ պետք է կիրառի ապախոշորացման գործողություններ, թեեւ դրա մեխանիզմներն ու օգտակար նշանակության փաստարկները դեռեւս անորոշ են: Հաջորդն այն է, որ հանձնաժողովին իրավունք է վերապահվում գերիշխող դիրքի խախտում արձանագրել միայն իր մոտ եղած փաստաթղթերի հիման վրա: Սա այն դեպքի համար է, երբ ընկերությունները անհրաժեշտ տեղեկատվությունը չեն ցանկանում տրամադրել: Գերիշխող դիրք ունեցող ընկերությունների ցուցանիշները ռեեստրից պարբերաբար պետք է տրամադրվեն հանձնաժողովին:

Ինչ վերաբերում է պատժամիջոցներին, ապա ամրագրված գումարի փոխարեն դրանք կսահմանվեն ըստ տվյալ կազմակերպության տնտեսական ցուցանիշների, այսինքն ընկերության շրջանառությունից: Գերիշխող դիրքի խախտման համար դա կկազմի շրջանառության մեկ տոկոսը, համակենտրոնացման հետ կապված խախտումների դեպքում՝ շրջանառության երկու տոկոսը: Անբարեխիղճ մրցակցության համար նույնպես կկիրառվեն պատժամիջոցներ, ինչը բացակայում է գործող օրենքով: Մասնավորապես, կառավարության առաջարկով տուգանքը կկազմի նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկը: Պատժամիջոցներ են նախատեսված նաեւ հանձնաժողովի որոշումը չկատարող տնտեսվարող սուբյեկտների համար:

Նշելով, որ ներկայումս տնտեսական մրցակցության պաշտպանությունը դառնում է երկրի տնտեսական քաղաքականության առանցքային հարցերից մեկը, փոխնախարարը հույս հայտնեց, որ օրենքի փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելուց հետո հանձնաժողովի աշխատանքը կակտիվանա:

«Ազգի» հարցն Արմեն Գեւորգյանին այն էր, թե չե՞ն նախատեսվում օրենքում այնպիսի փոփոխություններ, որոնք տնտեսական մրցակցության ոլորտում կպաշտպանեն ոչ միայն տնտեսվարող կազմակերպությունների, այլեւ սպառողների շահերը: Որպես օրինակ մատնանշեցինք Նոր տարվա նախօրեին սննդամթերքի բոլոր տեսակների գների միաժամանակյա բարձրացումը, երբ հակամրցակցային համաձայնությունների կամ գերիշխող դիրքի չարաշահման պատճառով տնտեսվարողները կարող են չտուժել, բայց սպառողներս տուժում ենք: Փոխնախարարի պատասխանն այս հարցին ըստ էության չէր: Նա ասաց, որ օրենքն առաջին հերթին ուղղված է սպառողների շահերի պաշտպանությանը, եւ օրինակ բերեց անբարեխիղճ մրցակցության դրսեւորումների դեմ սպառողների շահերի ոտնահարումներն ու այդ կապակցությամբ կիրառվող միջոցառումները: Միաժամանակ Արմեն Գեւորգյանը նշեց, որ հանձնաժողովի համար շատ դժվար է ապացուցել հակամրցակցային համաձայնությունների փաստերը: Փաստորեն պարզ չդարձավ, թե հանձնաժողովին սպառողների շահերի պաշտպանության իրավասություններ ընձեռող օրենքի փոփոխություններ կառավարության կամ հանձնաժողովի կողմից առաջարկվելու են, թե՞ ոչ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հաշմանդամ երեխաները հասարակության լիիրավ անդամ են

«Որպեսզի հաշմանդամ, հատուկ կարիքներով երեխաները դառնան հասարակության լիիրավ անդամ, նրանց պետք է ընդգրկենք հասարակության մեջ», նշում է «Վորլդ Վիժն Հայաստան» կազմակերպության երեխաների պաշտպանության ծրագրերի ղեկավար Քրիստինա Միխաիլիդին: Երեկ «Վորլդ Վիժն Հայաստան» կազմակերպության աջակցությամբ «Վահան», «Փարոս», «Տաթեւ» եւ «Ջահ» հասարակական կազմակերպությունները Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի մանկական կենտրոնում կազմակերպել էին «Ձեռք մեկնենք իրար, բարեկամ» խորագրով միջոցառումը: Այն սկսվեց հատուկ կարիքներով երեխաների ձեռքի աշխատանքների ցուցահանդեսով, որից հետո նույն երեխաների մասնակցությամբ սկսվեց ամանորյա հանդես:

«Միջոցառումը «Վորլդ Վիժն Հայաստան» կազմակերպության ներառական ուսուցման ծրագրերից է, որոնք ուղղված են հաշմանդամ երեխաներին հասարակության մեջ ընդգրկելուն, չէ՞ որ բոլոր երեխաներն էլ շնորհալի են», համոզված է Քրիստինա Միխաիլիդին:

12-ամյա Սանթրոսյան Աղավնին նման միջոցառումների մշտական մասնակիցներից է: «Շատ ուրախ եմ, որ այս միջոցառմանը դիմակ եւ գլխարկ եմ նվեր ստացել: Շատ եմ սպասում համերգին եւ ուզում եմ, որ նման միջոցառումներ շատ լինեն», ասում է Աղավնին:

«Վահան» ՀԿ ծնողկոմիտեի անդամ Սոնա Ներսիսյանը շնորհակալություն է հայտնում միջոցառումներ կազմակերպողներից եւ աջակցողներից: «Մենք ինքներս միջոցառումներ ենք կազմակերպում «Վահան» կազմակերպության երեխաների համար (կազմակերպությունն ունի 360 հաշմանդամ երեխա) եւ հրավիրում ենք նաեւ նորմալ երեխաների, որոնց հետ մեր երեխաների կապը շատ սերտ է: Այդ հարաբերություններից գալիս ենք այն եզրակացության, որ բոլոր երեխաներն էլ լավն են ու շնորհալի», պատմում է տիկին Ներսիսյանը:

Նույն կազմակերպության ծնողկոմիտեի անդամ Թամարա Մաթեւոսյանն էլ կարծում է, որ նման միջոցառումները հատուկ կարիքներով երեխաների համար շատ կարեւոր են, եւ եթե սկզբում երեխաներն ամաչում են ասպարեզ դուրս գալ, հետո արդեն հեշտությամբ են շփվում եւ՛ հասարակության, եւ՛ իրենց ընկերների հետ:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Լիբանանի նախագահն ընդունել է ՌԱԿ գործիչների

Հունվարի 11-ին Լիբանանի Հանրապետության նախագահ, գեներալ Էմիլ Լահուդը Բաաբդայի իր նստավայրում ընդունել է Ռամկավար ազատական կուսակցության մի խումբ գործիչների եւ նրանց հետ զրուցել երկիրը հուզող մի շարք հարցերի շուրջ:

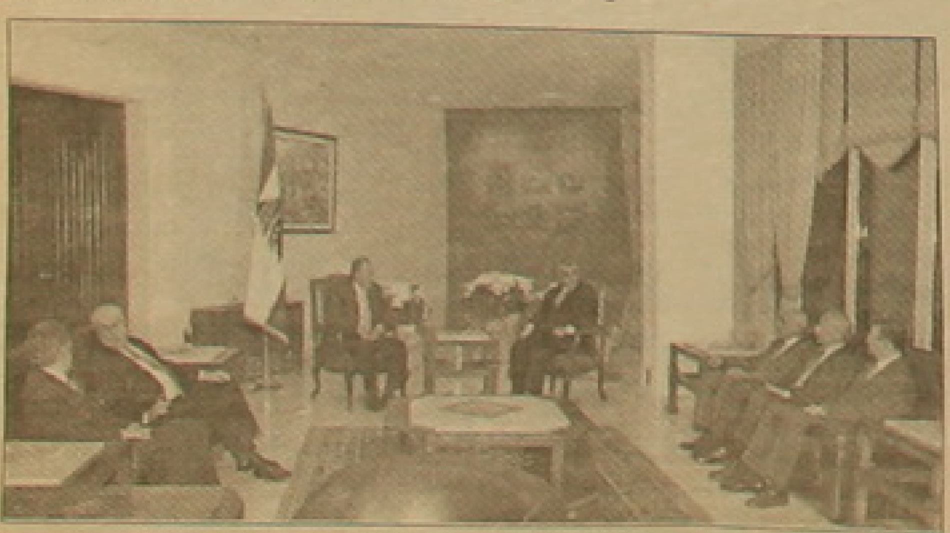

Նկարում ձախից աջ՝ Ավո Դաւեսյան, Էդի Բահադրյան, նախագահ Լահուդ, Նար Խաչատուրյան, Հովսեփ Էմիրյան, Էդի Կոստանյան եւ Սեւակ Փանոսյան:

«Իմ քահանան» էլեկտրոնային ծրագիրը մեկ տարեկան է

Մեկ տարի առաջ, Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Նավասարդ եպս. Կճոյանի տնօրինությամբ, Վահե եւ Իրինա Հարությունյանների բարերարությամբ բացվեց «Իմ քահանան» էլեկտրոնային էջը, որի միջոցով յուրաքանչյուր ոք կարող է իրեն հետաքրքրող հարցերն ուղղել հոգեւորականներին: Ինչպես երեկ լրագրողների հետ հանդիպմանը նշեցին տեր Շմավոն քհն. Ղեւոնդյանը եւ ծրագրի հեղինակ, Արարատյան թեմի մամլո դիվանի պատասխանատու Էլիզա Մանուկյանը, ծրագրի նպատակն է հանրությանը մոտեցնել հոգեւորականին, ստանալ հուզող հարցերի պատասխանները եւ, որ ամենակարեւորն է, հեռու պահել աղանդավորների հոսանքներից...

«Իմ քահանան» ինտերնետային կայքից մեկ տարվա ընթացքում օգտվել եւ նամակներ են գրել շուրջ 1000 մարդ աշխարհի 32 երկրներից, նրանց գերակշռող մասը երիտասարդներ են, որոնցից շատերը համալրել են եկեղեցու Երիտասարդական միության շարքերը: Նամակագիրներից մեկի առաջարկությամբ, ծրագրում զետեղվել է նաեւ աղոթքների էջ: Կայքի մինչ այժմ գործող հայերեն տարբերակն այսուհետեւ թարգմանաբար կներկայացվի ռուսերեն եւ անգլերեն: «Իմ քահանան» ծրագրում ներկայացվում են նամակագիրներին հուզող հարցերի մասին հարցազրույցներ ոչ միայն հոգեւորականների, այլեւ հասարակական, քաղաքական գործիչների, գիտնականների, արվեստագետների հետ: Ինտերնետային էջի այցելուները տեղեկանում են նաեւ հոգեւոր դասընթացների, ուխտագնացությունների, տոնական միջոցառումների եւ շատ այլ հանդիպումների մասին: Հուսանք, որ նման ծրագրերը հեռու կպահեն աղանդավորների ցանցն ընկնելու պատահականությունից ու կրկին հիշեցնում ենք հասցեն՝ www.araratian-tem.am:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ցեղասպանության հարցում Թուրքիան փորձում է պաշտպանականից անցնել հարձակման դիրքերի

1-ին էջից

Հունվարի 5-ին մասնակցելով CNN Turk-ի հաղորդմանը, Թուրքական պատմական ընկերության հայկական ուսումնասիրությունների ղեկավար Հիքմեթ Օզդեմիրն էլ հաստատել է ցեղասպանության հարցում Թուրքիայի պաշտպանական դիրքերից հարձակմանն անցնելու մասին **«Ազգի»** կարծիքը: Ընդ որում այդ հաղորդումը վարել է նույն Բիրանդը, դրանից բացի Օզդեմիրից մասնակցել են նաեւ պաշտոնաթող դեսպան Յալըմ Էրալփն ու Թուրք-հայ գործարար միության նախագահ Քաան Սոյակը:

Հաղորդման ընթացքում Օզդեմիրը մերժելով Սոյակի տեսակետը, թե Թուրքիան պատրաստ չէ դիմակայելու առաջիկա տարում նախատեսվող Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման նախաձեռնությունների ակտիվացմանը, ասել է. «Մեր հակազդեցությունը գիտական առումով շատ կուռ է լինելու: Փորձում ենք օր-օրի հետեւել հայերի բոլոր աշխատանքներին: Մեզ հասած տեղեկությունների համաձայն հայերն, ի տարբերություն նախորդ տարիների, այս տարի մի շարք միջոցառումներ են նախատեսում ԱՄՆ-ի համալսարաններում: Դրանց մի մասն իրականացվել է, մյուս մասը իրականացնելու է առաջիկա ամիսներին: Թեեւ նրանք մտադիր են հարցը ներկայացնել ԱՄՆ Կոնգրես, սակայն ավելի կարեւորը, ինչպես այդ մասին հայտարարել է ՀՀ արտգործնախարարությունը, դրա քննարկման պատրաստակամությունն է ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայում: Սա մեզ մեծ գոհունակություն է պատճառում, որովհետեւ շնորհիվ դրա 2001 թ. հունիսից ի վեր Թուրքական պատմական ընկերության կատարած աշխատանքները եւս հնարավոր կլինի ներկայացնել ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեային: Իրականում մեր նպատակը ՄԱԿ-ի հովանու ներքո Թուրքական պատմական ընկերության եւ հայաստանցի գիտնականների մասնակցությամբ մասնագիտական հանձնաժողովի ստեղծումն է: Հանձնաժողովը ստեղծելու առաջարկ ենք անում նաեւ Եվրոխորհրդին»:

Էրալփը հակաճառում է Օզդեմիրին, թերեւս հաստատելու համար Սոյակին, իսկ Բիրանդը հարցնում է. «Ի՞նչ եք պատրաստում հայերին հակադարձելու ցեղասպանության 90-րդ տարելիցին»: Օզդեմիրը պատասխանում է, որ առաջիկա փետրվարին Թուրքական պատմական ընկերությունը չորս հատորով հրատարակելու է օսմանյան, ամերիկյան եւ անգլո-ֆրանսիական արխիվներում երեք տարվա աշխատանքների արդյունքը հանդիսացող փաստաթղթերի ստվարածավալ ժողովածու, որը երեւան է հանում հայկական բոլոր պնդումների սնանկությունը: Նա միաժամանակ խոսում է Թուրքիայի, ԱՄՆ-ի, Եվրոպայի համալսարաններում ցեղասպանության առնչությամբ գիտաժողովներ կազմակերպելու մասին եւ ավելացնում. «Խնդիրը ցեղասպանության պնդումները չեն, այլ Թուրքիայի նկատմամբ անարդարությունը: Մենք դա վերացնելու ենք»:

Սրանք այն միջոցառումներն են, որոնք Թուրքիան Թուրքական պատմական ընկերության նախաձեռնությամբ պատրաստվում է հակադրել Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի միջոցառումներին: Հարցը, սակայն, թուրքական միջոցառումները չեն, այլ Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացի անդառնալի բնույթը, թուրքական պատմական ընկերության «հակափաստարկների» հավաստիությունն ու նախատեսվող միջոցառումների արդյունավետությունը:

Ըստ երեւույթին այս հակափաստարկներն ու միջոցառումները կասկածելի են թվացել հաղորդման բոլոր մասնակիցներին, որ Օզդեմիրին Էրալփի հետ հակաճառել են նաեւ Սոյակն ու Բիրանդը: Թեեւ Թուրքիայի նախկին արտգործնախարար Իլթեր Թուրքմենը Բիրանդի հաղորդմանը չի մասնակցել, սակայն «Հյուրիեթի» հունվարի 11-ի համարում անուղղակիորեն կասկածի տակ է դրել ինչպես Օզդեմիրի նշած միջոցառումների, այնպես էլ այն փաստաթղթերի արդյունավետությունը, որը փետրվարին պատրաստվում է չորս հատորով հրատարակել Թուրքական պատմական ընկերությունը:

Ինչո՞ւ: Ահա այդ հարցին ինչ է պատասխանում Իլթեր Թուրքմենը. «Խնդիրը ժամանակի սղությունն է: Մինչեւ ապրիլի 24-ն այս փաստաթղթերով հազիվ թե հնարավոր լինի ազդել համաշխարհային հասարակական կարծիքի վրա: Հայկական պնդումները մեր դեմ են ներկայացվելու ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցության ողջ գործընթացում: Պետք է մանրազնին քննարկել, ճշտելու՝ ո՞րն է նախընտրելին. հարցը մեծ ռիսկ պարունակող հակահարձակմա՞մբ լուծելը, թե՞ դրա հաղթահարման անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումը»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco com
www azg am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ»-ի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անդրադարձ

Գիտությունների ազգային ակադեմիան այս տարի կվերակազմավորվի

Գիտությունների ազգային ակադեմիայի 42 ինստիտուտների բազային թեմաների համար այս տարվա պետբյուջեից հատկացվել է 843 մլն դրամ, առանձին թեմաների համար առաջիկայում կհատկացվի եւս կես մլն դրամ:

Ակադեմիայի փոխնախագահ, հումանիտար գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար **Վլադիմիր Բարխուդարյանը** ծանր է գնահատում հատկապես հայագիտության վիճակը, քանի որ զրկված է միջազգային դրամաշնորհներից:

Թեեւ անցած տարի որոշվեց ստեղծել հայագիտական միջազգային հիմնադրամ, որին անպայմանորեն պետք է աջակցեր պետությունը, սակայն հայագիտական կենտրոն եւ հիմնադրամ ստեղծելու մասին բոլոր խոսակցությունները մնացին օդից առկախ: Էական լուրջ փոփոխություններ տեղի չունեցան նաեւ հայագիտական օջախների ղեկավարների բողոքից հետո: Իհարկե, հովանավորվեց հայագիտական 10 գրքի հրատարակությունը, չնչին տոկոսով բարձրացավ գիտնականների աշխատավարձը, բայց... կրճատվեցին ակադեմիայի ինստիտուտների պահպանման համար նախատեսված բոլոր ծախսերը: Դեռեւս հստակեցված չեն գիտական հիմնարկների նախկին թեմատիկ ֆինանսավորումից բազայինի անցնելու ձեւերը:

«Կառուցվածքային առումով փաստորեն դեռ պահպանվում է խորհրդային ժամանակների ենթակառույցը, ինչը մեր փոքր հանրապետությանը հնարավորություն չի տալիս պահելու 4500 աշխատող ունեցող Գիտությունների ազգային ակադեմիա: Դժբախտաբար, մեր ղեկավարության մեջ չկան գիտությամբ ու մշակույթով զբաղվողներ, ամեն բան ավարտվում է նախարարի մակարդակով: Խորհրդային շատ երկրներում, այդ թվում Ռուսաստանում, երկրի նախագահին առընթեր կա գիտական խորհուրդ, որը համակարգում է գիտական ամբողջ քաղաքականությունը: Մեզանում այդպիսի փորձ արվեց վարչապետ Բագրատյանի օրոք, սակայն այդ խորհուրդը գոյատեւեց ընդամենը կես տարի: Դրանից հետո այդ խորհուրդը վերականգնելու մեր բոլոր առաջարկները մնում են անպտուղ»:

Խոսելով գիտական կադրերի ծերացման մասին, պրն Բարխուդարյանը հիշեցրեց, որ Հայաստանի ամենաերիտասարդ ակադեմիկոսը 75 տարեկան է: Գիտական կադրերի երիտասարդացմանը լրջորեն խանգարում է գիտության օրենքի անտեսումը, թոշակառու գիտնականներին չի տրվում օրենքով նախատեսված հավելյալ գումարը, ինչը նրանց հնարավորություն չի տալիս թոշակի անցնելու եւ իրենց տեղը երիտասարդներին զիջելու:

Գիտության նկատմամբ պետական անտարբեր վերաբերմունքի պայմաններում ակադեմիայի ղեկավարները փորձում են մշակել ակադեմիայի ինստիտուտների ղեկավարման նոր հայեցակարգ: «Այսպես, օրինակ, ունենք ֆիզիկայի, քիմիայի 3-4 ինստիտուտներ, որոնց միավորումն այսօր անհրաժեշտություն է դարձել հանրապետության տնտեսության գերակա ճյուղերի ու գիտության ներկա զարգացումների պահանջով: Այդ փոփոխությունը հնարավորություն կտա ավելի արդյունավետ դարձնելու ակադեմիայի գործունեությունը», ասաց նա:

Բյուջեի այս տարվա հատկացումներով գիտության բնագավառում արմատական փոփոխություններ սպասելը առնվազն գավեշտական կլիներ: Ճիշտ է, ՀՀ գիտության օրենքում գրված է, որ գիտությանը պետք է հատկացվի բյուջեի 3 տոկոսը, սակայն այս տարի եւ այն հազիվհազ կազմեց մեկ տոկոս:

Ակադեմիայի փոխնախագահ, բնական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար Էմիլ Գաբրիելյանը եւս կարծում է, որ ակադեմիան այսօր խիստ կարիք ունի վերակազմավորման, նոր սկզբունքների ներդրման, որոնք ակադեմիայի գործունեությունը կդարձնեն հնարավորինս օգտավետ եւ առավել մոտ երկրի խնդիրներին: «Գիտական այսօրվա հաստատությունները խորհրդային համակարգի պտուղներն են, եւ դրանց ենթակառուցվածքը ամբողջությամբ հարմարեցված է եղել պլանային տնտեսությանը: Քաղաքական եւ սոցիալ-տնտեսական նոր կացութաձեւի անցնելով գիտական կառույցները պետք է ճկուն համապատասխանեցվեն դրանց: Սա մտահոգիչ խնդիր է բոլորիս համար, եւ վերջին ժամանակներս լայն քննարկումներ ենք անցկացնում: Ակադեմիայի նախագահի գլխավորությամբ այսօր հաստատվեց մի հանձնաժողով, որը կարճ ժամանակահատվածում պետք է մշակի եւ սեղանի վրա դնի այն բոլոր առաջարկները, որոնք կհանգեցնեն գիտական հաստատությունների արդիականացմանը» ասաց նա:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Չի բացառվում, որ մոլորակը մոտենում է համաշխարհային ջրհեղեղին

1-ին էջից

Ընդհանրապես Ասիայում, Եվրոպայում ու Ամերիկայում կործանարար փոթորիկներով ուղեկցվող տարերային աղետները գիտնականները բացատրում են կլիմայի համընդհանուր տաքացմամբ, որի հետեւանքով ատլանտյան ցիկլոնները կտրուկ փոխել են շարժման ուղղությունները:

«Մեր տարածքում էլ հնարավոր են տարբեր տիպի կատակլիզմներ՝ համապատասխան հետեւանքներով, եւ մենք չպետք է կողքից անտարբեր դիտողի դերում լինենք, պետք է ձեռնարկել հնարավորը պատրաստ լինելու դրանց», Ռուսաստանի իր հայազգի գործընկերոջն արձագանքում է 1992 թվականից Օդերեւութաբանության համաշխարհային կազմակերպության Հայաստանի ներկայացուցիչ, ՀՀ բնապահպանության նախարարի խորհրդական **Գենադի Կոջոյանը**: «Նման ուժի աղետները հնարավոր չէ կանխել, բայց զոհերն ու ավերածությունները անհամեմատ կկրճատվեին կամ կմեղմացվեին, եթե մարդիկ պատրաստ լինեին դրանց: Վերջին իրադարձությունները դրա ապացույցն են: Խաղաղ օվկիանոսի շուրջը տեղավորված երկրներում ցունամիների կանխատեսման հատուկ գիտակայաններ են գործում, որոնք չկան Հնդկական օվկիանոսը շրջապատող երկրներում: Վերջին դեպքում երկրաշարժից մինչեւ ցունամի 4 ժամ ժամանակ է եղել, որը լիարժեք բավական էր զոհերի թիվը կրկնապատիկ նվազեցնելու համար»: Բայց ինչպես Հայաստանում, այստեղ էլ եզրահանգումներ ու դասեր փորձում են քաղել միայն ավերից ու կորուստներից հետո:

Եվրոպան այսօր ցնցած ջրհեղեղները հավանական են նաեւ Հայաստանում, դրանց նախադեպերն արդեն եղել են: 1946 թվականին դրանք ավերեցին Երեւանի մի մասը:

Ըստ Գենադի Կոջոյանի, հենց այս տարին սկսվել է վատ նախանշաններով: Սկսած աշնանից, վերջին 2-3 ամիսներին Հայաստանում արձանագրվել է տեղումների խիստ ցածր մակարդակ: Եթե այսպես շարունակվի, շատ իրական է երաշտի հավանականությունը: Երաշտի վնասները նույնպես մեծ աղետ են մարդկանց ու տնտեսության համար: «Այսօրվանից արդեն որոշակի սցենարներ պետք է մշակվեն դրան պատրաստ լինելու համար: Ամեն երեւույթի դեմ հնարավոր է պայքարել ժամանակակից մեթոդներով: Ամեն երկիր իր հնարավորությունների սահմաններում պետք է պատրաստ լինի: Դա հուշում է, որ կանխատեսման համակարգի հզորացումն ուղղակի անհրաժեշտություն է Հայաստանում: Փոքր կամ մեծ երկիր լինելը նշանակություն չունի: Գիտական լուրջ համակարգ պետք է գործի նաեւ Հայաստանում՝ ժամանակակից մեթոդներով գործող մոնիտորինգային, տեղեկատվական եւ նախազգուշական համակարգ»:

Հարավ-արեւելյան Ասիայի 12 երկրներն ավերած ցունամին նույնիսկ ուժով խուճապ առաջացրեց նաեւ մարդկանց գիտակցության մեջ: Ոչ միայն հասարակ մարդիկ, այլեւ շատ ավելի բարձր մակարդակով արդեն խոսում են աշխարհի վերջի, նոստրադամուսյան գուշակությունների մասին: «Նասա»-ի փորձագետները նույնիսկ աշխարհի կործանման կոնկրետ ժամ են նշում՝ 2029 թվականի ապրիլի 13-ը:

«Արդյոք մոլորակի բոլոր հատվածներում այս կատակլիզմների հաճախականությունը, կլիմայական ծեախտեղումները ենթադրո՞ւմ են, որ երկրագունդը մոտենում է համաշխարհային ջրհեղեղին» հարցադրմանը հիդրոօդերեւութաբանը պատասխանեց՝ կարող է եւ այդպես է, չի բացառվում:

Գիտնականները պնդում են, որ երկրագնդի առանցքում վերջին աղետներից հետո շուրջ 600 կմ խզվածք է առաջացել, իբրեւ հետեւանք նշվում է նաեւ, որ այսուհետ Ասիայում կկրճատվի գիշերային ժամանակի տեւողությունը:

Իսկ վերջնահաշվում երկրագունդն այսօր խաղալիք դարձած աղետները մարդու անխելամիտ գործողությունների, բնության գիշատիչ շահագործման ուղղակի պատասխանն են:

Օզոնային ճեղքի մեծացման պատճառով բազմապատիկ մեծացել է ուլտրամանուշակագույն ճառագայթների վնասակար ազդեցությունը բուսական ու կենդանական աշխարհի վրա: Տրանսպորտային արտանետումները, քիմիական ձեռնարկությունների անզուսպ զարգացումը, կանաչ տարածքների կրճատումը շարունակում են մնալ երկրագնդի գլոբալ աղտոտվածության խթաններ:

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

50 եվրո-50 դոլարի մի պատմություն կապված Հունաստանում Հայաստանի դեսպանության հետ

Հունաստանում բնակվող ՀՀ մի քաղաքացի հայաստանյան լրատվամիջոցներին ինտերնետով օրերս նամակ էր ուղարկել՝ կապված Հունաստանում Հայաստանի դեսպանատան աշխատանքի հետ: Քաղաքացին ցանկանալով մնալ անհայտ, նշում է, որ դեսպանատանը որոշակի ծառայություններ մատուցելու դիմաց իրենից պահանջել են 50 եվրո վճարել: Ըստ նամակագրի, խնդիրն այն է, որ թեեւ գանձել են 50 եվրոն, սակայն իրեն տրամադրված փաստաթղթում նշված է եղել, թե վճարվել է 50 ԱՄՆ դոլար: Ավելին, փաստաթղթում նշված 50 դոլարի փոխարեն քաղաքացուն ստացական տրվել է ամեն դեպքում իր վճարածի չափով՝ 50 եվրո:

ՀՀ ԱԳՆ-ն այս նամակ-բողոքի կապակցությամբ Աթենքի դեսպանությունից ստացել է հետեւյալ պարզաբանումը: Նախ, ՀՀ դեսպանություններում եվրոյի գոտում վճարման միջոցը եվրոն է: Բացի այդ, հյուպատոսական ծառայությունների համար գանձված գումարներն ամեն ամսվա վերջում փոխանցվում են ՀՀ պետբյուջե:

Պարզաբանման մեջ նշվում է նաեւ, որ հյուպատոսական գործողությունների համար գանձվող գումարների աղյուսակը մատչելի է դեսպանություն այցելողների համար: Ընդ որում, ինչպես պարզաբանել է Աթենքում Հայաստանի դեսպանությունը, գոյություն ունի այսպես կոչված դեսպանության փոխարժեք, որ սահմանվում է առնվազն եռամսյա ժամկետով՝ տվյալ երկրի տարադրամով: Սրա նպատակն այն է, որ համախակի փոփոխվող փոխարժեքի փոխարեն օգտագործվի եռամսյա ժամկետով հաստատուն միավոր:

Նշենք, որ Հունաստանում ՀՀ քաղաքացին թերեւս կարող է փորձել խոսել դեսպանի հետ: Բայց ամեն դեպքում դեսպանությունը չի տվել այն հարցի պատասխանը, թե արդյոք հնարավո՞ր է քաղաքացուն տրվող ստացականում նշված թվի եւ փաստաթղթում ամրագրվածի տարբերություն:

Նման դեպքերի կապակցությամբ մեկ փաստ ակնհայտ է եւ թերեւս կախված չէ որեւէ կողմի իրավասությունից: Հարցն այն է, որ ՀՀ քաղաքացիները շատ դեպքերում անտեղյակ են իրենց իրավունքներին եւ դրանց պաշտպանելու մեթոդներին: Բացի այդ, մեր կառավարման, դիվանագիտական օղակներն էլ մեծ մասամբ չեն նախընտրում քաղաքացուն իր իրավունքները բացատրելու ճանապարհը: Սրան կարող են առարկել, թե դա իրենց պարտականությունների մեջ չի մտնում:

Ինչեւէ, իրավունքների պաշտպանությունը թեեւ ամեն մի անհատի գործն է, բայց չպետք է մոռանալ, որ այդ հասկացությունն առաջնային եւ հիմնարար է ժողովրդավարական ապագա երազող պետության համար:

Ա. Հ.

«Ստուգելու կարիք չկա, ամեն ինչ արդեն ստուգված է»

«Հաշվեհարդար. հալածանք եւ դիմադրություն». այսպես է կոչվում լրագրողներ Վահան Իշխանյանի եւ Ավետիս Բաբաջանյանի հրատարակած գրքույկը, ուր տպագրվել են իրենց եւ գործընկերների՝ 2003-2004 թվականների մի շարք հոդվածներ: «Մենք ներկայացնում ենք այս շրջանում Հայաստանում տեղի ունեցած քաղաքական հալածանքները», երեկ շնորհանդեսի ժամանակ ասաց Վահան Իշխանյանը: Անցյալ տարի Վահան Հովհաննիսյանն ասում էր, որ դեռ պետք է ստուգել՝ արդյոք արդարադատության համակարգն ավերվա՞ծ է: Հիմա մենք ասում ենք, որ ստուգելու կարիք չկա, ահա գիրքը, ուր ամեն բան ստուգված է»: Ավետիս Բաբաջանյանն էլ հույս հայտնեց, որ Հայաստանում միշտ կլինեն մարդիկ, որոնք կդիմադրեն իշխանությունների հալածանքներին եւ կգա մի օր, երբ Հայաստանում նման գիրք գրելու անհրաժեշտություն չի լինի:

Վահան Իշխանյանի, Ավետիս Բաբաջանյանի, Վիոլետ Գրիգորյանի, Ժաննա Ալեքսանյանի, Ջոն Հյուզի «Հայկական ժամանակ» օրաթերթում եւ «Արմենիանաու» ինտերնետային շաբաթաթերթում հրատարակված այս նյութերը ներկայացնում են «օրինախախտ, դաժան, սափրագլուխներով լեցուն, ճահճացած» մեր հանրապետությունը: Ի դեպ, բարձրորակ թղթով, գունավոր լուսանկարներով եւ լավ տպագրությամբ այս հավաքածուն հրատարակվել է USAID-ի դրամաշնորհով:

Թ. Մ.

Հայտարարություն

2004 թ. դեկտեմբերի 1-ին Ալավերդի քաղաքի ավագանին արգելել է տեղական «Անկյուն+3» հեռուստաընկերությանը նկարահանել ավագանու նիստը, ապա քննարկման կեսից փոխել է վարման կարգը եւ նիստը լրագրողների համար հայտարարել դռնփակ: Ավագանու այս վարքագծի համար առիթ է հանդիսացել նրա նախորդ նիստերի լուսաբանումը «Անկյուն+3» հեռուստաընկերությամբ, որը դուր չի եկել ավագանու որոշ անդամների:

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեությունը պետք է թափանցիկ եւ հրապարակային լինի: Ալավերդու ավագանին իր կամայական որոշմամբ համայնքի բնակիչներին զրկել է իրենց անմիջական շահերին առնչվող տեղեկատվությունը զանգվածային լրատվամիջոցով ստանալու հնարավորությունից: Եվ տեղի ունեցածը ոչ այլ ինչ է, քան լրագրողի տեղեկություն ստանալու եւ տարածելու իրավունքի կոպիտ ոտնահարում:

Մենք խստորեն դատապարտում ենք Ալավերդու ավագանու որոշումը եւ բացատրություն պահանջում նրա ապօրինի գործունեության համար:

Մեր կազմակերպությունը նախաձեռնել է նաեւ Ալավերդու ավագանու ընդունած որոշումների ուսումնասիրությունը՝ պարզելու, թե ինչու է ավագանին դռնփակ նիստեր անցկացնում եւ փորձում գաղտնի պահել կայացվող որոշումները:

«Հետաքննող լրագրողներ» ՀԿ

ԱԶԳ

Ուշացած խոսք ավագ գործընկերոջս մասին

Շահե Տասուրյան. ծննդյան թվականը 1913, մահվանը՝ 1996: Ապրեց բուռն, հախուռն կյանքով: Հասցրեց շատ բան անել: Շատ բան անկատար մնաց: Վերջակետը դրվեց մի հրաշալի կյանք-պայքարի: Այդ պայքարը վաղ մանկուց էր սկսվել. նախ, որպես գոյատեւում Կյուրինի հայահոծ քաղաքի երբեմնի նահապետական գերդաստանի թուրքական յաթաղանից հրաշքով փրկված, լիբանանյան մանկատուն ընկած երեք տարեկան որբուկի, հետո պայքար՝ շարունակվելու, հինավուրց մի ժողովրդի արժանավոր զավակը լինելու գիտակցությամբ: Աշխատանք եւ ուսում, մինչեւ Բեյրութի ֆրանսիական համալսարանի իրավաբանական բաժանմունք, այնուհետեւ Փարիզի բանվորական համալսարան:

Ֆրանսահայության հայրենիք դարձի առաջին քարավանի ոգեշնչող ու ղեկավար Շ. Տասուրյանը Հայաստան եկավ 1948 թ. եւ առաջին իսկ ամիսներից ընդգրկվեց հայրենի ռադիոյի սփյուռքի հայության համար տրվող հաղորդումների խմբագրությունում: Ընդգրկվեց ու նվիրվեց, ինչպես ինքը կարող էր նվիրվել, հայրենիք-սփյուռք այնքան անհրաժեշտ, բայց տարիներ շարունակ անտեսված, ավելին՝ խոչընդոտված կապ-կամրջի վերականգնմանը:

...Քիչ էր խոսում դրամատիզմով հարուստ իր անցյալի մասին, ավելի ճիշտ՝ չէր խոսում: Եվ մենք սփյուռքահայ հյուրերից, իր մարտական ընկերներից էինք իմանում Սիրիա-Լիբանան կոմկուսակցության կենտկոմի հայազգի ղեկավար անդամներից Շահե Տասուրյանի կրած տառապանքների մասին: Բեյրութ՝ 1931-33 թվականներ. ձերբակալում ու տաժանակրության դատապարտում ֆրանսիական զինվորական ատյանի կողմից: Յաֆա՝ 1934-35 թվականներ. անգլիական դատարանի որոշմամբ երկու տարվա մեկուսացում Երուսաղեմի բանտում: Փարիզ՝ 1941-43 թվականներ. հակահիտլերյան գործունեության համար համակենտրոնացման ճամբար: Ֆաշիստական Գերմանիայից օկուպացված Ֆրանսիայում «Դիմադրության ճակատի» մարտական գաղափարակից ընկեր-ընկերուհիների՝ Միսաք Մանուշյանի, Լասի (Լուիզ Ասլանյանի) եւ այլոց ողբերգական մահվան հետ կապված վերհուշ-ցավն էր միայն, որ երբեմն նրան խոսեցնել էր տալիս: Տասուրյանը հրաշք մի պատահականությամբ էր փրկվել ընկերներին բաժին հասած մահապատժից:

Խորհրդային իշխանության շրջանում, տարիներ շարունակ մեզանում տիրապետող կեղծիքին եթե հավատարիմ մնանք, պիտի ասենք, որ «ի դեմս մայր հայրենիքի Տասուրյանը տեսավ իր գաղափարների, իր երազների մարմնավորումը եւ լծվեց խաղաղ, ստեղծագործ աշխատանքի»: Սուտ: Հիշենք նրա հայրենիք գալու թվականը՝ 1948. հիշենք մեկ տարի անց՝ հայության, նաեւ 1946-48 թթ. սիրով, երազներով Հայաստան ներգաղթածների զանգվածային աքսորը՝ ծայրագույն հյուսիս: Այո, մի կողմում ստալինյան բռնապետություն, սքողված դեմոկրատական կեղծ ու հավակնոտ հայտարարություններով, մյուսում՝ համայնավարական երազ-գաղափարներին նվիրված, ըմբոստ, ստրկամտության կապանքներից զերծ հայ երիտասարդ: Ոչ, խաղաղ չի ընթացել նրա կյանքի ուղին մայր հայրենիքում: Դա տեւական, մաշող մի պայքար է եղել կարծրացած բյուրոկրատների դեմ, որոնք պատնեշում էին նրա եւ նրա նմանների ազատ գործունեությունը: Կեղծիքը կյանքի բոլոր ոլորտներում էր եւ ամենից ավելի՝ գաղափարականում, ուր եւ իր ուժերը ներդրեց Շահե Տասուրյանը: Լրագրական գործում նա մեծ փորձ ուներ. Փարիզում, ֆաշիզմի տիրապետության շրջանում, ընդհատակում «Հայ ազգային ճակատ» լրագրի, իսկ ավելի ուշ՝ «Ժողովուրդ» օրաթերթի խմբագիրն էր եղել: Սակայն նոր աշխատանքում բազում էին անակնկալ «մանրուքները», որոնք քիչ առ քիչ կուտակվելով, թվում էր նրան հուսահատության պիտի հասցնեին: Ինչպես, հայրենադարձ մտավորականներից շատերը տեսածից, տիրող «կարգ ու կանոնից» անակնկալի եկած, ներանձնացան, մեկուսացան: Բայց այլ էր Տասուրյանը: Նա պայքարի մարդ էր եւ չընկրկեց: Բոլոր ժամանակներում, թե՛ ստալինյան հետպատերազմյան բռնությունների, թե՛ խրուշչովի, ցավոք, կարճատեւ նորացումների, թե՛ բրեժնեւյան լճացման տարիներին նա հետեւողականորեն պայքարեց ոմանց փոքր թվացող իր մեծ ծրագրի համար: Պայքարեց հանուն հայրենիքի եւ սփյուռքի իրական, շոշափելի մերձեցման: Իսկ դա շատ դժվար էր, պահանջում էր բազում խնդիրների նորովի մոտեցում: Դրանցից մեկն էր, օրինակ, խորհրդային Հայաստանում գրականության եւ մշակույթի սփյուռքահայ գործիչներին ըստ կուսակցական պատկանելության գնահատելու մինչ այդ տիրապետող անհեթեթ մոտեցման բացառումը՝ նրանց արժեւորելու չափանիշը դարձնելով գեղարվեստի սկզբունքները: Բնական է, որ կաղապարված գաղափարներին ընդդիմանալը, մեղմ ասած, այնքան էլ հաճելի չէին վարչահրամայական ոճով աշխատող, գաղափարական ոլորտները ղեկավարող մարմիններին, եւ մշտական հակասությունները անպակաս էին:

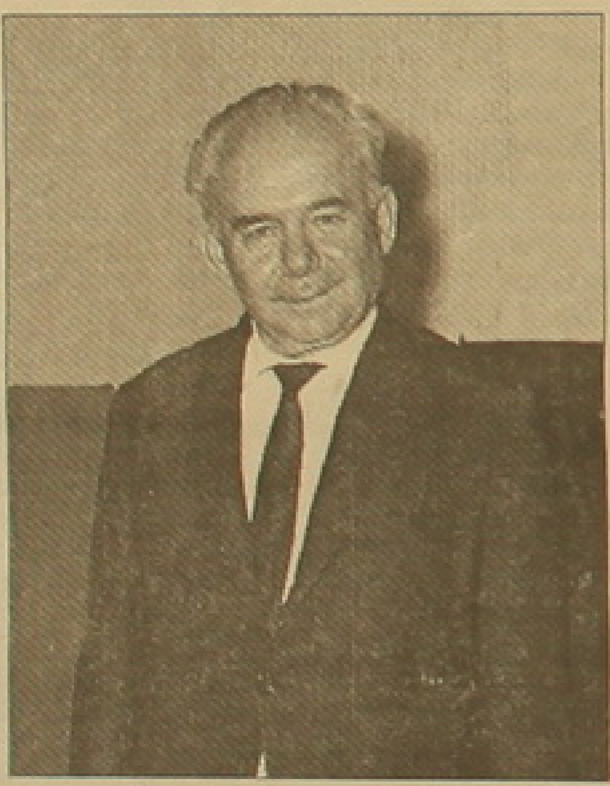

Տասուրյանն էր (ի դեպ, նա խորհրդային Միության կոմկուսակցությանն անդամագրվեց խրուշչովյան հալոցքի շրջանում), որ զայրույթից կաս-կարմիր էր կտրում հանրապետության կենտրոնական լրագրերում երեւացող հերթական հոդվածից՝ ուղղված «հայ ժողովրդի երդվյալ թշնամիներին»: Սփյուռքի համար պատրաստված հաղորդումներով, հայրենիք այցելող գործիչների հետ անհատական զրույցներ տանելու ճանապարհով համազգային շահերով միավորվելու, հայրենիքի շուրջ համախմբվելու, նրան սատար կանգնելու երեւանյան ռադիոալիքով նրբամտորեն տարվող քաղաքականության շնորհիվ ձեռք բերված փոքրիկ հաջողությունները նորից ու նորից էին ի չիք դառնում: Ինչպես ժողովուրդն է ասում՝ կաթիլ-կաթիլ հավաքածը մեկ հարվածով թափվում էր: Հիշում եմ, մոսկովյան ռադիոյի վերադաս մի ներկայացուցչի հետ զրույցում (այն ժամանակ ամեն ինչն էր գլխավորում վարչությունը) Տասուրյանն իրեն բնորոշ եռանդով, իր ոչ այնքան փայլուն ռուսերենով բացատրեց ու կարողացավ հասկացնել, որ նման, այսպես ասած հակապրոպագանդիստական հոդվածներով մենք նվազեցնում ենք խորհրդային երկրի համակիրների թիվը: Բացատրեց, որ ոչ իր կամքով աշխարհով մեկ ցրված հայը, ինչ երկրում էլ ապրում է, ինչ կուսակցության էլ հարում է, խորհրդային իշխանության համակիրների շարքերում է: Եվ ռուս կոմունիստ ընդդիմախոսն անկեղծորեն համաձայնեց՝ ասելով. «Ձեր ներքին գործն է, ձեր գիտցածով վարվեք»: Ավաղ, մեզանում հաճախակի փոխվող գաղափարական ոլորտի ղեկավարներից շատերին, որ այնպես սիրում էին մերթընդմերթ կոմկուսակցությանը «հավատարմության երդում» տալու այդ շատ հարմար ձեւին դիմել, դատապարտել՝ իրենց իսկ հորինած «հայ ժողովրդի երդվյալ թշնամուն», ճշմարտություն հասկացնելը հեշտ գործ չէր:

Մենք՝ Տասուրյանի կրտսեր գործընկերներս, նրա շատ ուրիշ դասերի հետ հիշում ենք եւ այդ լարված իրադրությունների ժամանակ ասածները, հիշում իբրեւ պատգամ, հիշում իբրեւ երեւույթներին տրված առողջ գնահատական:

«Աշխարհի ոչ մի ժողովրդի որեւէ կուսակցություն, ինչ ծրագիր էլ ընդունած լինի, իր ժողովրդին թշնամի լինելու երդում չի՛ տա: Նա կարող է սխալներ թույլ տալ. այդպես եղել է եւ մեզանում», ու իրեն բնորոշ կրքոտությամբ 20-րդ դարասկզբի մեր պատմությունից օրինակներ էր բերում, «հայ ժողովրդի երդվյալ թշնամիների» սխալները թվարկում, այնուամենայնիվ, միտքն ավարտում էր այս խոսքերով. «Ոխերիմ թշնամի՞, երդվյալ ազգադա՞վ», տրամաբանությունից զուրկ, դատարկ բառեր են...

Բայց պատմական ճշմարտությունը ծուռ հայելում ներկայացնելու հեշտ ու շահեկան ճանապարհը՝ ստալինյան, ապա լճացման տարիներին մեզանում քանիսներին է գիտական աստիճաններով բարձրացրել ու բարձրացրել...

Երեւան այցի եկած սփյուռքահայ բազմաթիվ ու տարակարծիք գործիչ-մտավորականների խոսքը ռադիոյով սփյուռքին ներկայացնելը հսկայական ջանքերի գնով էր իրականանում, միջամտությունները անպակաս էին: Որեւէ վերադաս անսպասելիորեն ծանր մեղադրանքով ընդհատում էր Տասուրյանի «անհնազանդ» խալն ու թունավո-ռում ստեղծագործական այն մթնոլորտը, որ հենց Տասուրյանի ջանքերով տիրում էր աշխատանքային մեր փոքրիկ ընտանիքում:

«Անդրանիկ Ծառուկյանին միկրոֆոն չպետք է տրամադրեին...»: «Դուք ինչո՞ւ եք տեղ տվել Խոսրով Թութունջյանին. այո, հրապարակավ նա հրաժարվել է իր դավանած կուսակցությունից: Մոռանո՞ւմ եք, որ 1918 թ. տխրահռչակ հայկական կառավարության անդամ է եղել: Նրան ռադիոամբիոն տրամադրելը քաղաքական վրիպում է, եթե ոչ ավելին...»:

Եվ կամ՝ «...Սխալ էր Մուշեղ Իշխանի հետ հարցազրույց անցկացնելը: Սփյուռքահայ մանկավարժների խմբո՞ւմ էր: Դա արդարացում չէ: Ռադիոն քաղաքական օղակ է: Ի՞նչ է, մոռանո՞ւմ եք, այդ՝ այսպես կոչված մանկավարժի քաղաքական համոզմունքները...»:

Ի դեպ, Մուշեղ Իշխանի հետ զրույցը ես էի վարում: Խոսակցությունը գրականության շուրջն էր. ազգային-ավանդականի եւ նորի-համամարդկայինի, նրանց կապերի: Խոհափիլիսոփայական մի ուսանելի վերլուծություն էինք հնչեցրել ռադիոյով:

Հուշը արժեք ունի, եթե հիմքում անկեղծությունն է. ըստ իս, Տասուրյանի որդեգրած կուսակցությունը, հատկապես խորհրդային Հայաստանում, մեկն էր, որին նվիրված էր լիովին՝ հայ ժողովրդի ազգային շահի կուսակցությունը:

Մարդկանց ճանաչելու բնածին շնորհով էր օժտված Շ. Տասուրյանն ու կարողանում էր իր շուրջը համախմբել մտավոր բարձր կարողություններով օժտված, ինչպես ինքն էր սիրում ասել՝ գրագետ մարդկանց: Նրա համակրանքին արժանացողը մեկ այլ հատկանիշ էլ պետք է ունենար՝ ազնվություն, դրան գումարած մեկ ուրիշն էլ՝ անզիջում սկզբունքայնություն: Ու ամենեւին էլ զարմանալի չէր, որ տարբեր ժամանակներում նրա կրտսեր բարեկամների շարքերում էին, նրա գործընկերներն էին ստրկամտությունից զերծ Զավադ Թորոսյանը, Շահեն Թաթիկյանը, Հայկ Վարդանյանը, կոմպոզիտոր Սերգեյ Աղաջանյանը, բանաստեղծ Արմեն Մարտիրոսյանը, լրագրողներ Վահան Վարդանյանը, Ռենալ Միրզոյանը... մարդիկ, ովքեր դժվար էին կառավարվում եւ որոնց Տասուրյանը սիրով ու հոգատարությամբ էր շրջապատում:

Թեեւ գիտակցում էինք, որ Մոսկվան հաշվի է առնում Տասուրյանի ծառայությունները, գնահատում Եվրոպայում մղած նրա հակաֆաշիստական գործունեությունը, Մորիս Թորեզի եւ «Դիմադրության ճակատի» այլ մարտիկների հետ կտտանքների ենթարկվելը, այնուամենայնիվ, զարմանում էինք, թե այդ ընդվզող, անկոտրում մարդուն ինչպես է, որ հանդուրժում են: Զարմանում ու փնտրում էինք պատճառը: Դա լավ է ձեւակերպել Հայկ Վարդանյանը՝ 1990 թ. մայիսի 15-ին Շ. Տասուրյանի հիշատակին նվիրված խոսքում. «Անժխտելի մեծ ավանդը, որ նա դրեց հայրենիք-սփյուռք կապերի ստեղծման ու ամրապնդման գործում, ձեռք բերվեց հենց կուսակցական բյուրոկրատների դեմ պայքարի գնով: Նրանց, ովքեր մի ձեռքով ստեղծում էին Սփյուռքի կոմիտե եւ արտասահմանի հայության համար ռադիոհաղորդումների բաժին, իսկ մյուս ձեռքով արգելակում նրանց լիարժեք գործունեությունը: Նրանք Շահեից միշտ էլ դժգոհ էին... Տասուրյանի կռիվը, ցավոք, հենց համակուսակցականների հետ եղավ: Սա նրա կյանքի պարադոքսն էր»:

Մեր ազգային զարթոնքի, մեր ձեռքբերումների ճակատագրական այն երկուսուկես տարիներին Շ. Տասուրյանն, ավաղ, մարմնով տկար էր: Ու թերեւս իր ողջ կյանքում միակ դեպքն էր, որ նա պայքարի ականատեսն էր միայն եւ ոչ առաջամարտիկը: Եվ, այնուամենայնիվ, Աստծո պարգեւ էր նրա համար տեսնել իր ժողովրդի, հատկապես երիտասարդության տարիներ շարունակ անտեսված, ոտնահարված իրավունքներին տեր կանգնելու վճռականությունը:

...Հիմնադրման օրերին՝ 1947 թվականին, կեսժամյա տեւողություն ունեցող սփյուռքի համար տրվող հաղորդումները տասնամյակներ անց օրական ութ ժամից ավելի էին դարձել: Միայն հայերենով հնչող երեւանյան կայանն ութ լեզուներով էր պատմում Հայաստանի անցյալի ու ներկայի մասին: Եվ այս ամենում իր շատ մեծ բաժինն ուներ Շահե Տասուրյանը: Նա անմնացորդ նվիրումով, հավատավորի մոլեռանդությամբ մոտ 40 տարի աշխատել է այդ ասպարեզում:

Կան անհատականություններ, որոնց համար աշխատանքն ապրելու կերպ է, պայքարը՝ գոյության պայման: Չկան դրանք, չկա եւ մարդը: Եվ 1982 թ. հայրենի ռադիոյի նախագահի տեղակալի մեծ պատասխանատվությունից նրան ազատելով, բարոյական մահվան դատապարտեցին, ինչը հեշտությամբ ֆիզիկականի փոխվեց:

ԱՐԵՎԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ-90

Հանձնաժողովը դժգոհ է սցենարներից

Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակի միջոցառումների կազմակերպման պետական հանձնաժողովն իր գումարած վերջին նիստում հստակեցրել է հետագա աշխատանքների ընթացքը եւ մի շարք հանձնարարականներ է տվել հանձնաժողովի աշխատանքային խմբին ու քարտուղարությանը: «Ազգի» հետ ունեցած զրույցում քարտուղարության ղեկավար, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Լավրենտի Բարսեղյանը տեղեկացրեց, որ «հանձնարարվել է պետական հանձնաժողովի քարտուղարությանը լրամշակել Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակին նվիրված միջոցառումների ծրագիրը եւ նախատեսել նաեւ առանձին խոշոր միջոցառում ԼՂՀ-ում»: Նախատեսվել է նաեւ վերջնական լրամշակված տեսքով ներկայացնել Երեւանում անցկացվող միջազգային գիտաժողովի (որը նվիրված է լինելու ցեղասպանությանն ու մարդու իրավունքների պաշտպանության հարցերին) մասնակիցների ցուցակը: Հանրապետության բոլոր մարզերում նախատեսված է ապրիլի 23-ին կազմակերպվող մարզային միջոցառումների լրամշակված ծրագիր ներկայացնել կառավարությանը:

Մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությանը հանձնարարվել է «կրկին անդրադառնալ ապրիլի 23-ին կազմակերպվող հիշատակի համերգի սցենարին եւ կառավարությանը ներկայացնել նոր սցենար», նշեց պրն Բարսեղյանը եւ ավելացրեց, որ կառավարությունն անընդունելի է համարել հանձնաժողովի կարծիքին ներկայացված «Սերը եւ բարեկամությունն ընդդեմ սրի» խորագրով հիշատակի համերգի երեք սցենարները: Նախարարությանը հանձնարարվել է նաեւ ճշտել եւ կազմել Հանրային հեռուստատեսության արխիվներում եւ ազգային ֆիլմադարանում պահվող Հայոց ցեղասպանությանը վերաբերող տեսանյութերի ցանկը: Հանձնարարվել է մշակույթի նախարարությանը ներկայացնել 2005 թ. պետպատվերով հրատարակվելիք գրականության վերջնականապես ճշտված ցանկը, որը վերաբերում է ցեղասպանությանը՝ այս տարվա 1-ին եռամսյակում հրատարակելու համար: Հանձնաժողովի կողմից առաջարկություն է ներկայացվել Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնին, Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հետ համաձայնեցնելու 2005 թ. ապրիլի 24-ի հոգեհանգստյան պատարագների հետ կապված կազմակերպչական խնդիրները (առաջարկ է եղել պատարագ մատուցել նաեւ Երեւանի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում, ավելի շատ մարդկանց ընդգրկելու առումով):

Պրն Բարսեղյանն իր դժգոհությունը եւ բացասական կարծիքն է արտահայտել, որին միացել են նաեւ հանձնաժողովի մյուս անդամները, որ «մշակույթի նախարարությունն առաջարկել էր 12 կոլեկտիվ ուղարկել արտասահման՝ ցույց տալու մեր արվեստի այսօրվա վիճակը, այն դեպքում, որ այդ խաղացանկերը ոչ մի կապ չունեն ցեղասպանության հետ եւ ոչ մի իմաստ չունի այս ծանր պահին զբոսաշրջությամբ զբաղվել եւ ծախսել 490 մլն դրամ... Ես հենց այս հարցում դեմ դուրս եկա, որ նման միջոցառումներ չկազմակերպեն եւ հարց բարձրացրի, որ մեր թատրոններում երբեմնի բեմադրված ու այժմ խաղացանկերից դուրս եկած բեմադրությունները վերականգնվեն», ասաց պրն Բարսեղյանը եւ հիշատակեց ցեղասպանության հետ կապված մի քանի գործեր՝ հատկապես նշելով Էդգար Հովհաննիսյանի «Անտունի» բալետը, որը 20 տարի բեմ չի բարձրացել եւ որտեղ Մինաս Ավետիսյանի լավագույն ձեւավորումները նույնպես նվիրված էին Կոմիտասի հիշատակին: Այս բոլոր առաջարկներն այժմ հանձնաժողովի քննարկման փուլում են, եւ վերջնական արդյունքների մասին պրն Բարսեղյանը խոստացավ տեղեկացնել:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Տարիներ շարունակ չեն տատանվել քննադատելու Թուրքիայի հայ բարձրաստիճան եկեղեցական առաջնորդներին, որոնք թուրքական պաշտոնյաների ճնշման ներքո արհամարհական ակնարկներ են հղել ցեղասպանության ճանաչման հարցում սփյուռքի գործադրած ջանքերի վերաբերյալ: Այնպես որ, արդարացի է այսօր այդ հոգեւոր հովիվներին արժանին մատուցել, երբ նրանք խիզախորեն եւ բարձրաձայն խոսում են Հայոց ցեղասպանության մասին՝ վտանգի

Թուրքիայի հայոց պատրիարքի Նոր տարվա խիզախ ուղերձը

ենթարկելով ինչպես իրենց դիրքը, այնպես էլ իրենց կյանքը:

Նոր տարվա առթիվ Թուրքիայի հայկական համայնքին հղած իր խոսքում, որը հրատարակվել է Ստամբուլի հայկական մամուլում, Մեսրոպ Բ պատրիարքն օգտագործել է նման խիզախ արտահայտություններ: Նրա երկար ելույթի մի մասը, զարմանալիորեն, նվիրված է եղել Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակին: Այդ հատվածը, որ երեք լեզուներով երեւացել է նաեւ պատրիարքարանի կայք-էջում, կրում է «Մեծ եղեռնի հիշատակը» (հայերեն), «Մեծ աղետ» (անգլերեն) եւ «Բույուկ ֆելակետ» (թուրքերեն) վերնագրերը:

«Ֆելակետ» նշանակում է «աղետ»:

Հասկանալի է, որ Թուրքիայի ճնշիչ պայմաններում պատրիարքը ստիպված է «ցեղասպանություն» բառի փոխարեն օգտագործել այլ բառեր: Հայերենում «Մեծ եղեռն» բառակապակցությունն օգտագործվել է նախքան «ցեղասպանություն» բառի ստեղծումը: Այն այսօր եւս օգտագործվում է ճիշտ այնպես, ինչպես հոլոքոստի փոխարեն հրեաներն օգտվում են «շոա» բառից: Այդ բառը մի քանի տարբերակներով կարելի է թարգմանել օտար լեզուների. «մեծ աղետ», «մեծ ողբերգություն» կամ «մեծ կատակլիզմ»:

Ստորեւ ներկայացնում ենք սրբազան պատրիարքի ուղերձի անգլերեն տարբերակի թարգմանությունը.

«Սիրելի հավատացյալներ, պատմական ցավալի իրադարձություններից մեկը... ճանաչվել է հայկական գրականության մեջ որպես Մեծ եղեռն (մեծ աղետ): Այդ ժամանակվա «Միություն եւ առաջադիմություն» կոմիտեի Օսմանյան կառավարությունը, առաջին համաշխարհային պատերազմի հանգամանքներում անվտանգության պատճառաբանություններ առաջ քաշելով, Օսմանյան կայսրությունում ապրող հայ քաղաքացիներին աքսորեց Սիրիայի անապատները:

Բայց անհրաժեշտ նախազգուշական միջոցների բացակայության պայմաններում հարյուր հազարավոր հայ քաղաքացիներ կորցրին իրենց կյանքն իրենց տան շրջակայքում կամ (տարագրության) ճանապարհին, կամ անապատներում, կամ էլ զոհ դարձան պատեհապաշտների (օպորտունիստների) անմարդկային հարձակումներին: Օսմանյան կայսրության հայ բնակչությունից միայն մի փոքր հատված փրկվեց բնաջնջումից (annihilation): Ինչ էլ որ լինեն արդարացման պատճառաբանությունները, այս անխղճորեն իրագործված մեծ աղետը պատմության գիրկն է անցել որպես մարդկային մի ողբերգություն, որը տեղի ունեցավ 20-րդ դարի սկզբին: Յուրաքանչյուր հայ, երկրագնդի որ ծայրում էլ գտնվի, դեռեւս իր մաշկի վրա զգում է ազդեցությունն այդ մեծ աղետի եւ դեռեւս կրում է այս կամ այն ձեւով այդ տրավմայի հետեւանքները: Ամբողջ 2005 թ. ընթացքում այդ իրադարձության 90-ամյակի առթիվ հայերն ամենուրեք աղոթելու եւ խնկարկելու են իրենց զոհերի հոգիների համար»:

Մինչ պատրիարքը զգուշավորությամբ չի օգտագործում «ցեղասպանություն» բառը (Թուրքիայում դրա օգտագործումը հանցագործություն է համարվում), նրա ելույթը շատ հստակ նշում է, որ Օսմանյան կայսրության կառավարությունն էր կազմակերպիչն այդ տարագրությունների, որոնք պատճառ դարձան «հարյուր հազարավոր» հայերի մահվան: Չմոռանանք, որ բացի անմիջական սպանություններից ՄԱԿ-ը ցեղասպանություն է որակում նաեւ «դիտավորյալ ստեղծումն այնպիսի պայմանների, որոնք հաշվարկված են առաջ բերելու որեւէ խմբի ամբողջական կամ մասնակի ֆիզիկական ոչնչացումը»: Ուշադրության արժանի է նաեւ պատրիարքի օգտագործած «բնաջնջում» բառը, որը ցեղասպանության հոմանիշ է:

Սրբազան պատրիարքը, որը հայերենից բացի սահուն տիրապետում է նաեւ թուրքերենին եւ անգլերենին, հավանաբար ինքն է գրել իր ելույթը բոլոր երեք լեզուներով: Այդ է վկայում տեքստերի ուշադիր համեմատությունը: Եվ վերջապես նշենք, որ պատրիարքն իր այս խիզախ արտահայտություններն արել է Թուրքիայի վարչապետ Աբդուլլահ Գյուլի հայտարարությունից ընդամենը մի քանի օր անց: Գյուլը, ինչպես հայտնի է, հայտարարել էր, որ թուրքական կառավարությունն ամեն ջանք գործադրելու է հակադարձելու ցեղասպանության 90-ամյակի առթիվ հայկական կողմի ձեռնարկումները:

Առաջին անգամ եւ այն էլ ցեղասպանության 90-ամյակի առթիվ սրբազան պատրիարքը հստակորեն եւ խիզախորեն ակնարկում է, որ Թուրքիայի հայերը միանալու են իրենց համերկրացիներին՝ երկրագնդի բոլոր անկյուններում՝ հիշատակելու իրենց նախնիների կորուստները: Մինչ, հասկանալի պատճառներով, Թուրքիայի հայերը երեւի չկարողանան հասարակական միջոցառումներ կազմակերպել, բայց պատրիարքը վստահ է, որ նրանք իրենց հոգիներում պահպանում են ցեղասպանության պատճառած ցավը եւ հիշատակն իրենց անմեղ զոհերի:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

Ֆրանսահայերը պահանջում են ցեղասպանության ժխտումը դատապարտող օրենք

Մամլո ասուլիս հունվարի 25-ին

2001 թ. հունվարին Ֆրանսիայի Ազգային ժողովն ընդունեց Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող օրենք: Անցած 4 տարիները, սակայն, ցույց տվեցին, որ օրենքը թույլ չի տալիս հետապնդել եւ դատապարտել ժխտողականներին, որոնք խեղաթյուրում են 1915 թ. երիտթուրքերի կառավարության ձեռնարկած եւ 1,5 միլիոն կյանք խլած Հայոց ցեղասպանության իրողությունը:

Նկատի ունենալով, որ Եվրամիությունը հոկտեմբերի 3-ին Թուրքիայի հետ բանակցություն է սկսելու նրա անդամակցության շուրջը, ֆրանսահայերը (ինչպես որ ամբողջ հայությունը) մտահոգ են, որ այդպիսով կանաչ լույս կվառվի թուրքական պետության ժխտողականության ճանապարհին:

2005 թ. ապրիլի 24-ին նշվելու է Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցը: Թուրքիան աննախադեպ ջանքեր կգործադրի Հայկական հարցը վերջնականապես թաղելու համար, որն ամենամեծ խոչընդոտներից է դեպի Եվրամիություն տանող ճանապարհին:

Այս կապակցությամբ ֆրանսահայերի «VAN» («Հայերի զգոնություն ընդդեմ ժխտողականության») խմբավորումը հունվարի 25-ին, ժամը 16.30-ին մամլո ասուլիս է կազմակերպում Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի թիվ 6242 սրահում: Խմբավորման նախագահ Սեդա Փափազյանից **«Ազգի»** ստացած հայտարարության մեջ մասնավորապես նշվում է, որ պատմությունը խեղաթյուրող թուրքական պետության ամբարտավանությունների դեմ հանդիման ֆրանսահայերը պահանջում են, որ հանուն իրենց հիշողության եւ զավակների պաշտպանության, Ֆրանսիան 2001 թ. հունվարի 29-ի օրենքին ավելացնի 2-րդ հոդվածը: Վերջինս թույլ կտար Հայոց ցեղասպանության ակտիվ կամ պասիվ ժխտումը քրեորեն պատժելի դարձնելու միջոցով հետապնդել եւ դատապարտել հայ ժողովրդի հիշողության անարգումը:

«VAN» խմբավորումը 2001 թ. հունվարյան օրենքի ընդունմանը նպաստած եւ հանրապետական արժեքներ պաշտպանող անձանց հորդորում է ելույթներ ունենալ կայանալիք մամլո ասուլիսում:

Հալաչօղլուն առաջարկում է ստեղծել 1915 թ. դեպքերն ուսումնասիրող հանձնաժողով

Թուրքական պատմական ընկերության նախագահ Յուսուֆ Հալաչօղլուն առաջարկել է ստեղծել 1915 թ. իրադարձություններն ուսումնասիրող հանձնաժողով, որի կազմում կընդգրկվեն պատմաբաններ Թուրքիայից, ԱՄՆ-ից, Ֆրանսիայից, Մեծ Բրիտանիայից եւ Հայաստանից: Ըստ «Մեդիամաքսի», Հալաչօղլուն հայտարարել է, որ պատմաբանների համատեղ աշխատանքը հատուկ նշանակություն է ձեռք բերում իր երկրի համար, քանի որ Հայոց ցեղասպանության հարցը կարող է հավելյալ բարդություններ առաջացնել Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցության վերաբերյալ բանակցություններում:

Հալաչօղլուն կարծում է, որ նման հանձնաժողովի ստեղծումը թույլ կտա անցկացնել 1915 թ. իրադարձությունների «օբյեկտիվ հետաքննություն»: Նա ասել է, որ եթե հանձնաժողովն աշխատի ՄԱԿ-ի կամ այլ միջազգային կազմակերպության հովանու ներքո, ապա դա թույլ կտա պահպանել անկողմնակալություն եւ կխթանի, որ բոլոր շահագրգիռ երկրները բացեն իրենց արխիվները: Հալաչօղլուն իր նախաձեռնությունը պետք է քններարկեր Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի հետ հունվարի 12-ին: Հանդիպման նախօրեին նա հույս էր հայտնել, որ պաշտոնական Անկարան կպաշտպանի հանձնաժողով ստեղծելու առաջարկը:

ՀՈԳՈՒՏ ԽՈՐԱՅԵԼԻ

Պետդեպարտամենտը նախազգուշացնում է Ռուսաստանին

Ս. Իվանով. «Սիրիային հրթիռներ չենք վաճառում»

Իսրայելական «Հաարեց» թերթն օրերս գրել էր, թե Սիրիայի նախագահ Բաշար Ասադի Մոսկվա կատարելիք այցի ընթացքում քննարկվելու է Սիրիային ռուսական «Իսկանդեր» նորագույն հրթիռներ վաճառելու հարցը: **«Ազգը»** երեկ տեղեկացրեց, որ այդ կապակցությամբ լարվածություն է ծագել ռուս-իսրայելական հարաբերություններում:

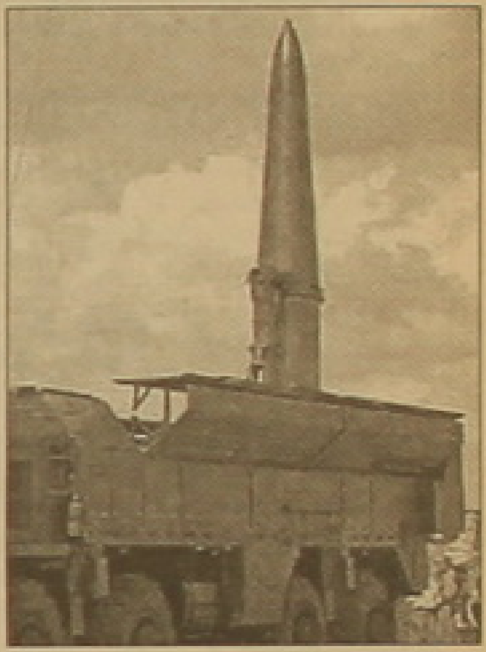

Դեպքերի հետագա ընթացքը կանխատեսելի էր: Գործին միջամտեց ԱՄՆ Պետդեպարտամենտը, պաշտպանելով ռազմավարական դաշնակից Իսրայելին եւ սպառնալով Մոսկվային: Պետդեպարտամենտի պաշտոնական ներկայացուցիչ Ռիչարդ Բաուչերը երեկ Վաշինգտոնում հայտարարեց. «Մենք տեսել ենք վաճառքին առնչվող հաղորդումներ, եւ այս առումով ԱՄՆ քաղաքականությունը շատ հստակ է: Մենք դեմ ենք Սիրիային զենք եւ մահաբեր ռազմական տեխնիկա վաճառելուն, քանզի նա ահաբեկչությունը հովանավորող պետություն է»:

Պետդեպարտամենտը նախազգուշացրել է, որ Ռուսաստանի դեմ կարող են պատժամիջոցներ կիրառվել, եթե Սիրիային վաճառվեն ռուսական «Իսկանդեր» (SS-26) հրթիռներ: Այդ զենքի մատակարարումները համարելով «անտեղի», Բաուչերն ընդսմին չի մանրամասնել, թե ԱՄՆ-ը ինչ գործողություններ կձեռնարկի ռուսական նորագույն հրթիռների վաճառքի դեպքում:

«Կարող ենք պատժամիջոցներ ձեռնարկել ԱՄՆ օրենքներին համապատասխան: Բայց տեսնենք, թե իրականում ինչ տեղի կունենա եւ ապա միայն կիրառենք օրենքը», դիվանագիտորեն ասել է Բաուչերը:

Այս կապակցությամբ ՌԴ պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովն իր վաշինգտոնյան աշխատանքային այցի արդյունքներին նվիրված մամլո ասուլիսում հայտարարել է, թե Ռուսաստանն «Իսկանդեր» հրթիռային համալիրների վաճառքի վերաբերյալ Սիրիայի հետ որեւէ բանակցություն չի սկսել: ՌԻԱ գործակալությունը մեջբերում է Իվանովի այն խոսքերը, թե ԶԼՄ-ներում տպված թեմային առնչվող տեղեկատվության հայտնվելը պայմանավորված է նախագահ Բաշար Ասադի Մոսկվա կատարելիք այցով:

«Մենք արդեն վարժվել ենք, որ նմանօրինակ տեղեկություններ հայտնվում են մերձավորարեւելյան երկրների ղեկավարների ռուսաստանյան այցելություններից առաջ», հայտարարել է ՌԴ պաշտպանության նախարարը:

Պ. Ք.

Մարկ Թետչերը խոստովանել է, որ ֆինանսավորել է հեղաշրջման փորձը

Մեծ Բրիտանիայի նախկին վարչապետ Մարգարետ Թետչերի որդին՝ 51-ամյա Մարկ Թետչերը, **երեկ** խոստովանել է, որ ինքը **ֆինանսավորել է** Հասարակածային Գվինեայում պետական հեղաշրջման ձախողված փորձը: Նա իր խոստովանությունն արել է Քեյփթաունի (ՀԱՀ) դատարանում: Բրիտանական **«Սքայնյուզ»** հեռուստաընկերությունը **նշում** է, որ կայացվելիք **առավել հավանական** դատավճիռը **ենթադրում է 5 տարվա** պայմանական **ազատազրկում** եւ **270 հազար ֆունտին (մոտ 500 հազար դոլար) համարժեք տուգանք:**

Անցյալում բրիտանացի գործարարը կտրականապես ժխտել էր իր մասնակցությունը պետական հեղաշրջման փորձին: Թետչերին ձերբակալել էին Քեյփթաունում 2004 թ. օգոստոսի 25-ին, կասկածելով նավթառատ Հասարակածային Գվինեայում խռովության նախապատրաստման մեջ: Առաջին դատական նիստից հետո Մարկին ազատ էին արձակել 2 մլն ռենդ (165 հազար ֆունտ ստեռլինգ) գրավի դիմաց, որը (ըստ որոշ տվյալների) վճարել էր մայրը՝ 79-ամյա Մարգարետ Թետչերը:

Խռովարարներից մեկը՝ հարավաֆրիկացի Նիկ դու Տուան, Հասարակածային Գվինեայի մայրաքաղաք Մալաբոյի դատարանում խոստովանել էր, որ իրեն խոշոր գումար էին խոստացել, եթե գլխավորի խռովությունը: Մարկ Թետչերը մեղադրվում է դավադիրների ֆինանսավորման եւ նյութատեխնիկական ապահովման մեջ:

Հիշեցնենք, որ հեղաշրջման փորձին մասնակցած լինելու մեղադրանքով տեւական ժամկետներով բանտարկության են դատապարտվել նաեւ 6 հայ օդաչուներ:

«Նավթ պարենի դիմաց» ծրագիրը խախտվել է ԱՄՆ-ի գիտությամբ

ՄԱԿ-ի «Նավթ պարենի դիմաց» ծրագրի խախտմամբ իրականացված իրաքյան նավթի մաքսանենգության խոշորագույն գործողությունը ծավալվել է ԱՄՆ կառավարության գիտությամբ եւ 50 մլն դոլարի անօրինական շահույթ է բերել Սադդամ Հուսեյնի վարչակազմին: Երեկվա համարում այս պնդումն է անում բրիտանական «Ֆայնենշըլ թայմս» թերթը, որը լրագրողական հատուկ քննություն է անցկացրել իտալական «Սոլե 24 օրե» թերթի հետ:

Մասնավորապես 2003 թ. հունվարին 14 հեղուկանավերով ապօրինաբար տեղափոխվել է 7 մլն բարել իրաքյան նավթ: Մաքսանենգ ճանապարհով հորդանանյան ընկերություններից մեկի գնած նավթը հայտնվել է Հորդանանում, Եգիպտոսում, Եմենում, Մալայզիայում եւ Չինաստանում:

Երկու թերթերը հաղորդում են, որ «Նավթ պարենի դիմաց» ծրագրի մյուս մասնակիցները մաքսանենգության մասին տեղեկացրել են ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչներին: Նրանք էլ իրենց հերթին հայտնել են ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի մշտական ներկայացուցչություններին, ինչպես նաեւ «Կալանման միջազգային ուժերի» հրամանատարությանը:

ՄԱԿ-ի նախկին տեսուչ Մայքլ Թելինգսը հաստատել է, որ ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի մշտական ներկայացուցիչներն ամբողջ տեղեկատվությունը փոխանցել էին Վաշինգտոն եւ Լոնդոն եւ «զարմացած էին իրենց կառավարությունների անգործությունից»:

Մարադոնան ծննդյան օրը կնշի խաղադաշտում

Նախկին «աստղը» շարունակում է բուժումը Հավանայի հոգեբուժարանում

Համաշխարհային ֆուտբոլի նախկին «աստղերից» մեկը՝ արգենտինացի Դիեգո Մարադոնան, մտադիր է կրկին խաղադաշտ դուրս գալ՝ անցկացնելով ֆուտբոլային իր վերջին հանդիպումը: Այդ խաղը նախատեսվում է անցկացնել Մարադոնայի ծննդյան օրը՝ հոկտեմբերի 30-ին, իտալական Նեապոլ քաղաքի «Սան Պաոլո» մարզադաշտում: Այս մասին հայտարարել է արգենտինացի ֆուտբոլային մենեջեր Ռիկարդո Ֆուրկան, որն այցելել է Նեապոլում բացված Մարադոնային նվիրված թանգարան: Արգենտինացի ֆուտբոլիստը 1984-1991 թթ. հաջողությամբ հանդես է եկել իտալական «Նապոլի» թիմում եւ մինչ օրս էլ տեղի ֆուտբոլային ֆանատների կուռքն է: Հենց Ռիկարդո Ֆուրկայի միջնորդությամբ 1984 թ. Մարադոնան իսպանական «Բարսելոնից» տեղափոխվեց «Նապոլի»: Ամանորյա տոները Ֆուրկան անցկացրել է Մարադոնայի հետ եւ այդ ժամանակ էլ Դիեգոն նրան հայտնել է Նեապոլում հրաժեշտի խաղ անցկացնելու իր ցանկությունը:

Նախատեսվում է, որ այդ խաղին Մարադոնայի հետ կմասնակցեն «Նապոլի» թիմի այն վետերանները, որոնք 1989 թ. նվաճել են ՈՒԵՖԱ-ի գավաթը: Իսկ մրցակիցը լինելու է այդ ժամանակահատվածում եվրոպական մյուս առաջատար ակումբներում հանդես եկած «աստղերից» կազմված հավաքականը: Կրկին խաղադաշտ դուրս գալու Մարադոնայի ցանկությունը վկայում է, որ նրա ինքնազգացողությունը բարելավվել է: Չէ՞ որ բավական ժամանակ Մարադոնան Կուբայում բուժվում էր թմրամոլությունից, ընդ որում երկու անգամ նա անցյալ տարի հայտնվել է վերակենդանացման բաժանմունքում:

Ի դեպ, ծննդյան տոների կապակցությամբ Մարադոնան ընդհատել էր իր բուժումը եւ վերադարձել հայրենիք, որտեղ ընտանիքի հետ դիմավորեց Ամանորը: Եվ ահա, Մարադոնան կրկին վերադարձել է Հավանա՝ շարունակելու բուժումը: Արգենտինայից մեկնելուց առաջ նա մամուլի համար ոչ մի հայտարարություն չի արել: Սակայն հայրենիքում մեկ ամիս գտնվելու ժամանակընթացքում նա մասնակցել է մի քանի հեռուստահաղորդումների: Մարադոնան բուժումը կշարունակի Կուբայի ներքին գործերի նախարարությանը պատկանող Հավանայի կենտրոնական հոգեբուժարանում: Կողմնակի մարդկանց, նաեւ մամուլի ներկայացուցիչների մուտքն այստեղ արգելվում է: Ինքը՝ Դիեգոն էլ բուժման կուրս անցնելու ժամանակընթացքում հանրությանը չի ներկայացել: Նախկինում եւ՝ 2000-2003 թթ. Մարադոնան Կուբայում բուժվել է թմրանյութերից: Այդ ընթացքում նա լրջորեն սկսեց զբաղվել գոլֆով: Մարադոնան իրեն լավ էր զգում եւ նույնիսկ մտադիր էր զբաղվել մարզչական գործունեությամբ: Սակայն հետագայում նրա վիճակը կրկին վատթարացավ, քանի որ նորից սկսեց թմրանյութ օգտագործել:

Իտալիան Եվրո-2012-ի հայտ կներկայացնի

Իտալիայի կառավարությունը հավանություն է տվել ֆուտբոլի Եվրոպայի 2012 թ. առաջնության անցկացման հայտ ներկայացնելու երկրի ֆեդերացիայի առաջարկին: Հայտերը ներկայացնելու վերջին ժամկետը հունվարի 31-ն է: Առայժմ պաշտոնապես հայտ են ներկայացրել Հունաստանը, Լեհաստանն ու Ուկրաինան, որոնք մտադիր են համատեղ կազմակերպել առաջնությունը: Բացառված չէ, որ մինչեւ հունվարի վերջ եւս մի քանի երկրներ, այդ թվում եւ Ռուսաստանը, հայտ ներկայացնեն: Հայտ ներկայացրած երկրները մինչեւ հուլիսի 21-ը պետք է ՈՒԵՖԱ-ին ներկայացնեն բոլոր տվյալները: Դրանց հիման վրա ՈՒԵՖԱ-ն նոյեմբերի 10-ին կորոշի 3 թեկնածուներին, որոնցից էլ 2006 թ. դեկտեմբերի 5-ին կընտրվի Եվրո-2012-ի կազմակերպիչ երկիրը:

Որոշ չափով տարօրինակ է Իտալիայի հայտ ներկայացնելու ցանկությունը, քանի որ 2006 թ. Թուրինի ձմեռային օլիմպիադայի կազմակերպման եւ անցկացման համար նախատեսված բյուջետային հատկացումները չէին բավականացնում եւ հարկ եղավ լրացուցիչ միջոցներ գտնել: Եվ ահա, Իտալիայի կառավարությունը եւս մեկ ծանր բեռ է վերցնում իր վրա՝ հավանություն տալով Եվրո-2012-ի կազմակերպման առաջարկին:

Իտալիայում արդեն 2-ական անգամ անցկացվել են ֆուտբոլի աշխարհի (1934, 1990 թթ.) եւ Եվրոպայի (1968, 1980 թթ.) առաջնությունների եզրափակիչ փուլերը: Այնպես որ, իտալացիները համաշխարհային ֆուտբոլի ստուգատեսների անցկացման մեծ փորձ ունեն եւ հայտ ներկայացնելու դեպքում նրանց հաղթելու հնարավորությունները զգալիորեն աճում են: Այս հարցում կարեւոր նշանակություն ունի նաեւ այն, թե ինչպիսի՞ մակարդակով կկազմակերպվեն Թուրինի օլիմպիական խաղերը:

Մորյենտեսը տեղափոխվեց «Լիվերպուլ»

Զննայած Մադրիդի «Ռեալի» նոր գլխավոր մարզիչ Վանդերլեյ Լուշեմբուրգուն հայտարարել էր, որ Ֆեռնանդո Մորյենտեսը մնալու է թիմում, սակայն «արքայական» ակումբի հարձակվողը տեղափոխվեց «Լիվերպուլ»: 28-ամյա ֆուտբոլիստը 3,5 տարվա պայմանագիր է կնքել: Երկու ակումբների միջեւ բանակցությունները բավական ծանր էին ընթանում եւ մի պահ նույնիսկ ընդհատման վտանգի առջեւ էին հայտնվել: «Լիվերպուլը» համաձայն չէր «Ռեալի» առաջարկած 6,3 մլն ֆունտ ստեռլինգ տրանսֆերային գնին: Սակայն երբ Մորյենտեսի համար մղվող պայքարին միացավ նաեւ Ֆրանսիայի չեմպիոն «Լիոնը», անգլիական ակումբն ընդունեց պայմանները: Արդյունքում «Ռեալը» համաձայնեց Մորյենտեսին վաճառել 5,5 մլն ֆունտ ստեռլինգով: Այդ գումարը կարող է աճել մինչեւ 6,3 մլն ֆունտ, ինչը պայմանավորված կլինի «Լիվերպուլում» Մորյենտեսի անցկացրած խաղերի քանակով:

Մորյենտեսի նորամուտը «Լիվերպուլում» հնարավոր է կայանա արդեն վաղը, երբ թիմը սեփական հարկի տակ կհյուրընկալի «Մանչեսթր յունայթեդին»: Ինչ վերաբերում է «Ռեալին», ապա ակումբի ղեկավարությունն արդեն պայմանավորվել է թիմ հրավիրել Դանիայի հավաքականի եւ անգլիական «Էվերտոնի» կիսապաշտպան Թոմաս Գրավեսենին: Գործարքը «Ռեալին» 3 մլն եվրո կարժենա:

«Կորինտիանսն» ամրապնդում է կազմը

Բրազիլական «Կորինտիանսը» շարունակում է կազմի համալրումը: Կառլոս Տեւեսից եւ Վագներ Լավից հետո թիմը հրավիրել է հարձակողական ոճի կիսապաշտպան, «Պորտոյի» ֆուտբոլիստ Կառլոս Ալբերտոյին: Նրա տրանսֆերի արժեքը կազմել է 6 մլն եվրո: 20-ամյա բրազիլացի ֆուտբոլիստը հազվադեպ էր ընդգրկվում թիմի հիմնական կազմում, երբ «Պորտոն» գլխավորեց Վիկտոր Ֆեռնանդեսը: Կառլոս Ալբերտոն, որը բրազիլական «Ֆլումինենսեի» սան է, բազմիցս ցանկանում էր հեռանալ թիմից:

Շվեդիան հավակնում է օլիմպիադա-2014-ին

Շվեդիայի օլիմպիական կոմիտեն մտադիր է 2014 թ. ձմեռային օլիմպիադայի հայտ ներկայացնել: ԱՕԿ-ի տարածած հայտարարության մեջ նշվում է, որ Շվեդիան միջազգային խոշոր մրցաշարերի կազմակերպման զգալի փորձ ունի եւ բոլոր հնարավորությունները կան ձմեռային օլիմպիադայի պատշաճ կազմակերպման եւ անցկացման համար: Եթե Շվեդիան դառնա օլիմպիական խաղերի կազմակերպիչ, ապա մրցումները կանցկացվեն Էստերսունդ եւ Օրե քաղաքներում: Երկու քաղաքներում էլ առաջիկա տարիներին միջազգային խոշոր մրցաշարեր են նախատեսված: 2007 թ. Օրեում կկայանա լեռնադահուկային սպորտի աշխարհի գավաթի խաղարկության փուլերից մեկը, իսկ Էստերսունդում 2008 թ. տեղի կունենա բիաթլոնի աշխարհի առաջնությունը: Նշենք, որ 2006 թ. ձմեռային օլիմպիադան կայանալու է իտալական Թուրին քաղաքում, իսկ չորս տարի անց հաջորդ օլիմպիադայի մայրաքաղաքը լինելու է կանադական Վանկուվերը: Շվեդիայում մեկ անգամ արդեն անց են կացվել օլիմպիական խաղեր: 1912 թ. Շվեդիան ընդունել էր ամառային օլիմպիական խաղերի մասնակիցներին:

«Փյունիկը» փորձարկում է ուժերը

«Համագործակցության գավաթի» մրցաշարին նախապատրաստվող «Փյունիկի» ֆուտբոլիստներն այս օրերին ուսումնամարզական հավաք են անցկացնում Աղլերում: Հայաստանի չեմպիոնը, որի կազմում հիմնականում երիտասարդ ֆուտբոլիստներ են, ստուգողական երկու խաղ է անցկացրել: Առաջինում «Փյունիկը» 2-1 հաշվով հաղթել է «Սոչի-04» թիմին: Այդ խաղում երկու գոլերն էլ «Փյունիկից» խփել է Ալեքսանդր Պետրոսյանը: Երկրորդ խաղում մեր չեմպիոնի մրցակիցը ՌԴ պրեմիեր-լիգայի առաջնության մասնակից «Ռոստովի» երիտասարդական կազմն էր: «Փյունիկը» մրցակցին զիջել է 2-5 հաշվով, ընդ որում երկու անգամ մեր ֆուտբոլիստները չեն իրացրել 11 մ հարվածները:

Հայ ֆուտբոլիստները հեռացել են «Ալանիայից»

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, Հայաստանի ազգային հավաքականի ֆուտբոլիստներ Աղվան Մկրտչյանը, Ալեքսանդր Թադեւոսյանը եւ Ռոմիկ Խաչատրյանը փորձաշրջանի էին մեկնել Վլադիկավկազի «Ալանիա», որն ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Թուրքիայի Բելեկ քաղաքում: Հոլանդական թիմի հետ հանդիպմանը մասնակցելուց հետո հայ երեք ֆուտբոլիստներն էլ հեռացել են ակումբից: Ինչպես «Սպորտ էքսպրեսի» թղթակցին հայտնել է թիմի գլխավոր մարզիչ Բախվա Թեդեեւը, Հայաստանի պատվիրակների ելույթը չի գոհացրել իրեն, որի պատճառով էլ ֆուտբոլիստները մեկնել են Թուրքիայից: Աղվան Մկրտչյանն ու Ալեքսանդր Թադեւոսյանը կմիանան «Փյունիկի» իրենց խաղընկերներին եւ կմասնակցեն «Համագործակցության գավաթի» մրցաշարին: Բացառված չէ, որ Ռոմիկ Խաչատրյանն էլ «Փյունիկի» կազմում հանդես գա Մոսկվայում:

Մուտուն պայմանագիր է կնքել «Յուվենտուսի» հետ

Իտալական «Յուվենտուսը» հնգամյա պայմանագիր է կնքել 25-ամյա ռումինացի ֆուտբոլիստ Ադրիան Մուտուի հետ: Ինչպես հայտնի է, Մուտուն դոպինգի օգտագործման համար անցյալ տարվա հոկտեմբերին հեռացվել էր «Չելսիից» եւ ՖԻՖԱ-ի կողմից որակազրկվել էր 7 ամսով: Նրա որակազրկման ժամկետը լրանում է այս տարվա մայիսի 18-ին, այնպես որ, Մուտուն կարող է մասնակցել միայն Իտալիայի առաջնության ավարտական երկու խաղերին: Մինչ «Չելսի» տեղափոխվելը, Մուտուն «Պարմայի» լավագույն հարձակվողն էր: 2002/03 թթ. մրցաշրջանում նա 17 գնդակ էր խփել: Մինչ «Պարմա» տեղափոխվելը, ռումինացին խաղացել էր «Վերոնայում» եւ «Ինտեռում»: Ռումինիայի ազգային հավաքականում նա 38 խաղում 13 գոլ է խփել:

Տոմսերի առցանց վաճառքն արգելված է

Գերմանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան շահել է դատական հայցն ընդդեմ ինտերնետ ցանցով տոմսերի վաճառքով զբաղվող մի կազմակերպության: Ֆրանկֆուրտի դատարանը որոշել է դադարեցնել կազմակերպության գործունեությունը, որն այս տարի Գերմանիայում կայանալիք կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկության հանդիպումների տոմսեր էր առաջարկում՝ միաժամանակ խոստանալով մրցաշարի ընթացքում ֆուտբոլասերներին տեղավորել հյուրանոցներում: Գերմանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան կոչ է արել ֆուտբոլասերներին զերծ մնալ ինտերնետ կայքերի միջոցով տոմսերը ձեռք բերելուց, քանի որ վճարելով, հնարավոր է, որ տոմսեր չստանան: Կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկության տոմսերի վաճառքը սկսվել է նոյեմբերից, իսկ փետրվարի 1-ից ՖԻՖԱ-ի ինտերնետային հասցե կայքում հնարավոր կլինի գնել 2006 թ. աշխարհի առաջնության հանդիպումների տոմսեր:

Կապրիատին կորտ դուրս չի գա

Ընթացիկ մրցաշրջանում թենիսի «Մեծ սաղավարտի» մրցանակի խաղարկության առաջին մրցաշարը՝ Ավստրալիայի բաց առաջնությունը, որ մեկնարկելու է հունվարի 17-ին, արդեն զրկվել է ուժեղագույն մի քանի թենիսուհիներից: Վնասվածքի պատճառով մրցաշարին չի մասնակցի Ավստրալիայի բաց առաջնության կրկնակի հաղթող Ջենիֆեր Կապրիատին: Նա վնասվածք էր ստացել 2004 թ. Ֆիլադելֆիայում անցկացված մրցումներում: Բացի Կապրիատիից, Մելբուռնում հանդես չեն գա բելգիացի թենիսուհիներ, անցյալ տարվա հաղթող Ժյուստին Էնենը եւ Կիմ Կլայստերսը:

Փառքի սրահի հերթական դափնեկիրները

Ջիմ Կուրյեի, Յանիկ Նոայի եւ Յանա Նովոտնայի անունները կգրանցվեն թենիսի միջազգային ֆեդերացիայի փառքի սրահում: 34-ամյա ամերիկացի Ջիմ Կուրյեն երկուական անգամ հաղթող է ճանաչվել Ֆրանսիայի (1991, 1992 թթ.) եւ Ավստրալիայի (1992, 1993 թթ.) բաց առաջնություններում, ինչպես նաեւ ԱՄՆ-ի հավաքականի կազմում դարձել է Դեւիսի գավաթակիր (1992, 1995 թթ.): 52 շաբաթ նա գլխավորել է դասակարգման ցուցակը:

44-ամյա Նոան 1983 թ. հաղթող ճանաչվելով «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարում, դարձավ վերջին 37 տարիների ընթացքում առաջին ֆրանսիացին, որին հաջողվեց նվաճել գլխավոր մրցանակը: Պրոֆեսիոնալ թենիսիստի կենսագրությունում Նոան բավական հաջողությունների է հասել: Նա մենախաղում 23 մրցաշար է շահել, իսկ զուգախաղում հաղթող է ճանաչվել 16 մրցաշարում:

Նրանց համեմատ չեն Յանա Նովոտնայի հաջողություններն ավելի համեստ են: «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում նա հաղթող է ճանաչվել 1998 թ. Ավստրալիայի բաց առաջնությունում:

«Բորուսիայում» աշխատավարձերը կկրճատվեն

Դորտմունդի «Բորուսիայի» բաժնետերերի խորհուրդը ֆինանսական ծանր վիճակից ելնելով, որոշել է կրճատել թիմի ֆուտբոլիստների եւ մարզչական կազմի աշխատավարձը: Բաժնետերերից մեկը՝ Ֆլորիան Խոմը, որին պատկանում է բաժնետոմսերի 25 տոկոսը, նշել է, որ երկրորդ շրջանում թիմից ակնկալում է ավելի կայուն մրցելույթներ: Հակառակ դեպքում, թիմը կարող է հայտնվել վտանգավոր գոտում:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Մարադոնան ծննդյան օրը կնշի խաղադաշտում

Նախկին «աստղը» շարունակում է բուժումը Հավանայի հոգեբուժարանում

Համաշխարհային ֆուտբոլի նախկին «աստղերից» մեկը՝ արգենտինացի Դիեգո Մարադոնան, մտադիր է կրկին խաղադաշտ դուրս գալ՝ անցկացնելով ֆուտբոլային իր վերջին հանդիպումը: Այդ խաղը նախատեսվում է անցկացնել Մարադոնայի ծննդյան օրը՝ հոկտեմբերի 30-ին, իտալական Նեապոլ քաղաքի «Սան Պաոլո» մարզադաշտում: Այս մասին հայտարարել է արգենտինացի ֆուտբոլային մենեջեր Ռիկարդո Ֆուիկան, որն այցելել է Նեապոլում բացված Մարադոնային նվիրված թանգարան: Արգենտինացի ֆուտբոլիստը 1984-1991 թթ. հաջողությամբ հանդես է եկել իտալական «Նապոլի» թիմում եւ մինչ օրս էլ տեղի ֆուտբոլային ֆանատների կուռքն է: Հենց Ռիկարդո Ֆուիկայի միջնորդությամբ 1984 թ. Մարադոնան իսպանական «Բարսելոնից» տեղափոխվեց «Նապոլի»: Ամանորյա տոները Ֆուիկան անցկացրել է Մարադոնայի հետ եւ այդ ժամանակ էլ Դիեգոն նրան հայտնել է Նեապոլում հրաժեշտի խաղ անցկացնելու իր ցանկությունը:

Նախատեսվում է, որ այդ խաղին Մարադոնայի հետ կմասնակցեն «Նապոլի» թիմի այն վետերանները, որոնք 1989 թ. նվաճել են ՈՒԵՖԱ-ի գավաթը: Իսկ մրցակիցը լինելու է այդ ժամանակահատվածում եվրոպական մյուս առաջատար ակումբներում հանդես եկած «աստղերից» կազմված հավաքականը: Կրկին խաղադաշտ դուրս գալու Մարադոնայի ցանկությունը վկայում է, որ նրա ինքնազգացողությունը բարելավվել է: Չէ՞ որ բավական ժամանակ Մարադոնան Կուբայում բուժվում էր թմրամոլությունից, ընդ որում երկու անգամ նա անցյալ տարի հայտնվել է վերակենդանացման բաժանմունքում:

Ի դեպ, Ծննդյան տոների կապակցությամբ Մարադոնան ընդհատել էր իր բուժումը եւ վերադարձել հայրենիք, որտեղ ընտանիքի հետ դիմավորեց Ամանորը: Եվ ահա, Մարադոնան կրկին վերադարձել է Հավանա՝ շարունակելու բուժումը: Արգենտինայից մեկնելուց առաջ նա մամուլի համար ոչ մի հայտարարություն չի արել: Սակայն հայրենիքում մեկ ամիս գտնվելու ժամանակընթացքում նա մասնակցել է մի քանի հեռուստահաղորդումների: Մարադոնան բուժումը կշարունակի Կուբայի ներքին գործերի նախարարությանը պատկանող Հավանայի կենտրոնական հոգեբուժարանում: Կողմնակի մարդկանց, նաեւ մամուլի ներկայացուցիչների մուտքն այստեղ արգելվում է: Ինքը՝ Դիեգոն էլ բուժման կուրս անցնելու ժամանակընթացքում հանրությանը չի ներկայացել: Նախկինում եւս՝ 2000-2003 թթ. Մարադոնան Կուբայում բուժվել է թմրանյութերից: Այդ ընթացքում նա լրջորեն սկսեց զբաղվել գոլֆով: Մարադոնան իրեն լավ էր զգում եւ նույնիսկ մտադիր էր զբաղվել մարզչական գործունեությամբ: Սակայն հետագայում նրա վիճակը կրկին վատթարացավ, քանի որ նորից սկսեց թմրանյութ օգտագործել:

Իտալիան Եվրո-2012-ի հայտ կներկայացնի

Իտալիայի կառավարությունը հավանություն է տվել ֆուտբոլի Եվրոպայի 2012 թ. առաջնության անցկացման հայտ ներկայացնելու երկրի ֆեդերացիայի առաջարկին: Հայտերը ներկայացնելու վերջին ժամկետը հունվարի 31-ն է: Առայժմ պաշտոնապես հայտ են ներկայացրել Հունաստանը, Լեհաստանն ու Ուկրաինան, որոնք մտադիր են համատեղ կազմակերպել առաջնությունը: Բացառված չէ, որ մինչեւ հունվարի վերջ եւս մի քանի երկրներ, այդ թվում եւ Ռուսաստանը, հայտ ներկայացնեն: Հայտ ներկայացրած երկրները մինչեւ հուլիսի 21-ը պետք է ՈՒԵՖԱ-ին ներկայացնեն բոլոր տվյալները: Դրանց հիման վրա ՈՒԵՖԱ-ն նոյեմբերի 10-ին կորոշի 3 թեկնածուներին, որոնցից էլ 2006 թ. դեկտեմբերի 5-ին կընտրվի Եվրո-2012-ի կազմակերպիչ երկիրը:

Որոշ չափով տարօրինակ է Իտալիայի հայտ ներկայացնելու ցանկությունը, քանի որ 2006 թ. Թուրինի ձմեռային օլիմպիադայի կազմակերպման եւ անցկացման համար նախատեսված բյուջետային հատկացումները չէին բավականացնում եւ հարկ եղավ լրացուցիչ միջոցներ գտնել: Եվ ահա, Իտալիայի կառավարությունը եւս մեկ ծանր բեռ է վերցնում իր վրա՝ հավանություն տալով Եվրո-2012-ի կազմակերպման առաջարկին:

Իտալիայում արդեն 2-ական անգամ անցկացվել են ֆուտբոլի աշխարհի (1934, 1990 թթ.) եւ Եվրոպայի (1968, 1980 թթ.) առաջնությունների եզրափակիչ փուլերը: Այնպես որ, իտալացիները համաշխարհային ֆուտբոլի ստուգատեսների անցկացման մեծ փորձ ունեն եւ հայտ ներկայացնելու դեպքում նրանց հաղթելու հնարավորությունները զգալիորեն աճում են: Այս հարցում կարեւոր նշանակություն ունի նաեւ այն, թե ինչպիսի՞ մակարդակով կկազմակերպվեն Թուրինի օլիմպիական խաղերը:

Մորիենտեսը տեղափոխվեց «Լիվերպուլ»

Չնայած Մադրիդի «Ռեալի» նոր գլխավոր մարզիչ Վանդերլեյ Լուքսեմբուրգոն հայտարարել էր, որ Ֆեռնանդո Մորիենտեսը մնալու է թիմում, սակայն «արքայական» ակումբի հարձակվողը տեղափոխվեց «Լիվերպուլ»: 28-ամյա ֆուտբոլիստը 3,5 տարվա պայմանագիր է կնքել: Երկու ակումբների միջեւ բանակցությունները բավական ծանր էին ընթանում եւ մի պահ նույնիսկ ընդհատման վտանգի առջեւ էին հայտնվել: «Լիվերպուլը» համաձայն չէր «Ռեալի» առաջարկած 6,3 մլն ֆունտ ստեռլինգ տրանսֆերային գնին: Սակայն երբ Մորիենտեսի համար մղվող պայքարին միացավ նաեւ Ֆրանսիայի չեմպիոն «Լիոնը», անգլիական ակումբն ընդունեց պայմանները: Արդյունքում «Ռեալը» համաձայնեց Մորիենտեսին վաճառել 5,5 մլն ֆունտ ստեռլինգով: Այդ գումարը կարող է աճել մինչեւ 6,3 մլն ֆունտ, ինչը պայմանավորված կլինի «Լիվերպուլում» Մորիենտեսի անցկացրած խաղերի քանակով:

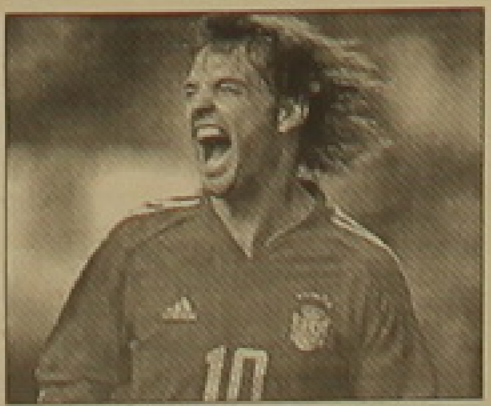

Մորիենտեսի նորամուտը «Լիվերպուլում» հնարավոր է կայանա արդեն վաղը, երբ թիմը սեփական հարկի տակ կհյուրընկալի «Մանչեսթր յունայթեդին»: Ինչ վերաբերում է «Ռեալին», ապա ակումբի ղեկավարությունն արդեն պայմանավորվել է թիմ հրավիրել Դանիայի հավաքականի եւ անգլիական «Էվերտոնի» կիսապաշտպան Թոմաս Գրավեսենին: Գործարքը «Ռեալին» 3 մլն եվրո կարժենա:

«Կորինտիանսն» ամրապնդում է կազմը

Բրազիլական «Կորինտիանսը» շարունակում է կազմի համալրումը: Կառլոս Տեւեսից եւ Վագներ Լավից հետո թիմը հրավիրել է հարձակողական ոճի կիսապաշտպան, «Պորտոյի» ֆուտբոլիս Կառլոս Ալբերտոյին: Նրա տրանսֆերի արժեքը կազմել է 6 մլն եվրո: 20-ամյա բրազիլացի ֆուտբոլիստը հազվադեպ էր ընդգրկվում թիմի հիմնական կազմում, երբ «Պորտոն» գլխավորեց Վիկտոր Ֆեռնանդեսը: Կառլոս Ալբերտոն, որը բրազիլական «Ֆլումինենսեի» սան է, բազմիցս ցանկանում էր հեռանալ թիմից:

Շվեդիան հավակնում է օլիմպիադա-2014-ին

Շվեդիայի օլիմպիական կոմիտեն մտադիր է 2014 թ. ձմեռային օլիմպիադայի հայտ ներկայացնել: ԱՕԿ-ի տարածած հայտարարության մեջ նշվում է, որ Շվեդիան միջազգային խոշոր մրցաշարերի կազմակերպման զգալի փորձ ունի եւ բոլոր հնարավորությունները կան ձմեռային օլիմպիադայի պատշաճ կազմակերպման եւ անցկացման համար: Եթե Շվեդիան դառնա օլիմպիական խաղերի կազմակերպիչ, ապա մրցումները կանցկացվեն Էստերսունդ եւ Օրե քաղաքներում: Երկու քաղաքներում էլ առաջիկա տարիներին միջազգային խոշոր մրցաշարեր են նախատեսված: 2007 թ. Օրեում կկայանա լեռնադահուկային սպորտի աշխարհի գավաթի խաղարկության փուլերից մեկը, իսկ Էստերսունդում 2008 թ. տեղի կունենա բիաթլոնի աշխարհի առաջնությունը: Նշենք, որ 2006 թ. ձմեռային օլիմպիադան կայանալու է իտալական Թուրին քաղաքում, իսկ չորս տարի անց հաջորդ օլիմպիադայի մայրաքաղաքը լինելու է կանադական Վանկուվերը: Շվեդիայում մեկ անգամ արդեն անց են կացվել օլիմպիական խաղեր: 1912 թ. Շվեդիան ընդունել էր ամառային օլիմպիական խաղերի մասնակիցներին:

«Փյունիկը» փորձարկում է ուժերը

«Համագործակցության գավաթի» մրցաշարին նախապատրաստվող «Փյունիկի» ֆուտբոլիստներն այս օրերին ուսումնամարզական հավաք են անցկացնում Ադլերում: Հայաստանի չեմպիոնը, որի կազմում հիմնականում երիտասարդ ֆուտբոլիստներ են, ստուգողական երկու խաղ է անցկացրել: Առաջինում «Փյունիկը» 2-1 հաշվով հաղթել է «Սոչի-04» թիմին: Այդ խաղում երկու գոլերն էլ «Փյունիկից» խփել է Ալեքսանդր Պետրոսյանը: Երկրորդ խաղում մեր չեմպիոնի մրցակիցը ՌԴ պրեմիեր լիգայի առաջնության մասնակից «Ռոստովի» երիտասարդական կազմն էր: «Փյունիկը» մրցակցին զիջել է 2-5 հաշվով, ընդ որում երկու անգամ մեր ֆուտբոլիստները չեն իրացրել 11 մ հարվածները:

Հայ ֆուտբոլիստները հեռացել են «Ալանիայից»

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, Հայաստանի ազգային հավաքականի ֆուտբոլիստներ Աղվան Մկրտչյանը, Ալեքսանդր Թադեւոսյանը եւ Ռոմիկ Խաչատրյանը փորձաշրջանի էին մեկնել Վլադիկավկազի «Ալանիա», որն ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Թուրքիայի Բելեկ քաղաքում: Հոլանդական թիմի հետ հանդիպմանը մասնակցելուց հետո հայ երեք ֆուտբոլիստներն էլ հեռացել են ակումբից: Ինչպես «Սպորտ էքսպրեսի» թղթակցին հայտնել է թիմի գլխավոր մարզիչ Բախվա Թեդեեւը, Հայաստանի պատվիրակների ելույթը չի գոհացրել իրեն, որի պատճառով էլ ֆուտբոլիստները մեկնել են Թուրքիայից: Աղվան Մկրտչյանն ու Ալեքսանդր Թադեւոսյանը կմիանան «Փյունիկի» իրենց խաղընկերներին եւ կմասնակցեն «Համագործակցության գավաթի» մրցաշարին: Բացառված չէ, որ Ռոմիկ Խաչատրյանն էլ «Փյունիկի» կազմում հանդես գա Մոսկվայում:

Մուտուն պայմանագիր է կնքել «Յուվենտուսի» հետ

Իտալական «Յուվենտուսը» հնգամյա պայմանագիր է կնքել 25-ամյա ռումինացի ֆուտբոլիստ Ադրիան Մուտուի հետ: Ինչպես հայտնի է, Մուտուն դոպինգի օգտագործման համար անցյալ տարվա հոկտեմբերին հեռացվել էր «Չելսիից» եւ ՖԻՖԱ-ի կողմից որակազրկվել էր 7 ամսով: Նրա որակազրկման ժամկետը լրանում է այս տարվա մայիսի 18-ին, այնպես որ, Մուտուն կարող է մասնակցել միայն Իտալիայի առաջնության ավարտական երկու խաղերին: Մինչ «Չելսի» տեղափոխվելը, Մուտուն «Պարմայի» լավագույն հարձակվողն էր: 2002/03 թթ. մրցաշրջանում նա 17 գնդակ էր խփել: Մինչ «Պարմա» տեղափոխվելը, ռումինացին խաղացել էր «Վերոնայում» եւ «Ինտերում»: Ռումինիայի ազգային հավաքականում նա 38 խաղում 13 գոլ է խփել:

Տոմսերի ստվերային վաճառքն արգելված է

Գերմանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան շահել է դատական հայցն ընդդեմ ինտերնետ ցանցով տոմսերի վաճառքով զբաղվող մի կազմակերպության: Ֆրանկֆուրտի դատարանը որոշել է դադարեցնել կազմակերպության գործունեությունը, որն այս տարի Գերմանիայում կայանալիք կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկության հանդիպումների տոմսեր էր առաջարկում՝ միաժամանակ խոստանալով մրցաշարի ընթացքում ֆուտբոլասերներին տեղավորել հյուրանոցներում: Գերմանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան կոչ է արել ֆուտբոլասերներին զերծ մնալ ինտերնետ կայքերի միջոցով տոմսերը ձեռք բերելուց, քանի որ վճարելով, հնարավոր է, որ տոմսեր չստանան: Կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկության տոմսերի վաճառքը սկսվել է նոյեմբերից, իսկ փետրվարի 1-ից ՖԻՖԱ-ի ինտերնետային հատուկ կայքում հնարավոր կլինի գնել 2006 թ. աշխարհի առաջնության հանդիպումների տոմսեր:

Կապրիատին կորտ դուրս չի գա

Ընթացիկ մրցաշրջանում թենիսի «Մեծ սաղավարտի» մրցանակի խաղարկության առաջին մրցաշարը՝ Ավստրալիայի բաց առաջնությունը, որ մեկնարկելու է հունվարի 17-ին, արդեն զրկվել է ուժեղագույն մի քանի թենիսիստուհիներից: Վնասվածքի պատճառով մրցաշարին չի մասնակցի Ավստրալիայի բաց առաջնության կրկնակի հաղթող Ջենիֆեր Կապրիատին: Նա վնասվածք էր ստացել 2004 թ. Ֆիլադելֆիայում անցկացված մրցումներում: Բացի Կապրիատիից, Մելբուռնում հանդես չեն գա բելգիացի թենիսիստուհիներ, անցյալ տարվա հաղթող Ժյուստին Էնենը եւ Կիմ Կլայստերսը:

Փառքի սրահի հերթական դափնեկիրները

Ջիմ Կուրյեի, Յանիկ Նոայի եւ Յանա Նովոտնայի անունները կգրանցվեն թենիսի միջազգային ֆեդերացիայի փառքի սրահում: 34-ամյա ամերիկացի Ջիմ Կուրյեն երկուական անգամ հաղթող է ճանաչվել Ֆրանսիայի (1991, 1992 թթ.) եւ Ավստրալիայի (1992, 1993 թթ.) բաց առաջնություններում, ինչպես նաեւ ԱՄՆ-ի հավաքականի կազմում դարձել է Դեւիսի գավաթակիր (1992, 1995 թթ.): 52 շաբաթ նա գլխավորել է դասակարգման ցուցակը:

44-ամյա Նոան 1983 թ. հաղթող ճանաչվելով «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարում, դարձավ վերջին 37 տարիների ընթացքում առաջին ֆրանսիացին, որին հաջողվեց նվաճել գլխավոր մրցանակը: Պրոֆեսիոնալ թենիսիստի կենսագրությունում Նոան բավական հաջողությունների է հասել: Նա մենախաղում 23 մրցաշար է շահել, իսկ զուգախաղում հաղթող է ճանաչվել 16 մրցաշարում:

Նրանց համեմատ չեխ Յանա Նովոտնայի հաջողություններն ավելի համեստ են: «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում նա հաղթող է ճանաչվել 1998 թ. Ավստրալիայի բաց առաջնությունում:

«Բորուսիայում» աշխատավարձերը կկրճատվեն

Դորտմունդի «Բորուսիայի» բաժնետերերի խորհուրդը ֆինանսական ծանր վիճակից ելնելով, որոշել է կրճատել թիմի ֆուտբոլիստների եւ մարզչական կազմի աշխատավարձը: Բաժնետերերից մեկը՝ Ֆլորիան Հոմը, որին պատկանում է բաժնետոմսերի 25 տոկոսը, նշել է, որ երկրորդ շրջանում թիմից ակնկալում է ավելի կայուն մրցելույթներ: Հակառակ դեպքում, թիմը կարող է հայտնվել վտանգավոր գոտում:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Գեղարդը» ձեռի հետ նաեւ ջուր է վաճառում

Համենայն դեպս, այսպիսի եզրահանգում կարելի է անել Սպառողների միության վերջին ուսումնասիրություններից հետո: Լաբորատոր հետազոտության է ենթարկվել մսամթերքի մի քանի տեղական արտադրանքի մեջ ծանր մետաղների եւ մանրէների պարունակությունը: Ընդհանուր առմամբ, ցուցանիշները դրական են եղել: Իսկ «Գեղարդ» մսամթերքի արտադրության բաստուրմաների, սուջուխների պարունակության մեջ խոնավության ցուցանիշը 4 տոկոսով գերազանցել է թույլատրելի սահմանը:

Այսինքն, բավական թանկ գնելով հանրահայտ այս ֆիրմայի ձեռի հետ նաեւ ջուր է վաճառում մեզ: Լաբորատոր հետազոտություններն անցկացվել են «Էրեբուս» եւ «Ուրարտու» մսի կոմբինատի լաբորատորիաներում:

Հետազոտվել է նաեւ տեղական արտադրության «Արփի» ձեթը, որի վերաբերյալ որեւէ շեղում չի արձանագրվել: Ավելի լայն ծավալի հետազոտությունների համար հասարակական կազմակերպությունը միջոցներ չունի:

Սպառողների միության նախագահ Արմեն Պողոսյանը հարկ համարեց հիշեցնել, որ նաեւ տեղական ձվերը մեզ մոտ վաճառվում են վաճառքի ու սպառողի շահերը խախտելով:

Մյուս սննդատեսակների նման ձուն էլ պիտի պիտանելիության ժամկետի վերաբերյալ մակնշում ունենա: Խնդիրը մի քանի անգամ ներկայացվել է նաեւ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարությանը, սակայն այդպես էլ շուկայում մակնշված ձվի գոնե մեկ օրինակի չես հանդիպի: Ամանորից առաջ նախարարությունը անդրադարձավ միայն ձվի թանկացմանը, բայց քաղաքակիրթ սպառման այս կարեւոր բաղադրիչը՝ ժամկետի մակնշումը, դեռեւս ավելորդություն է համարվում:

Կ. Գ.

Հայաստանին նվիրված 3-րդ խորհրդաժողովը Վաշինգտոնում

2005 թ. հունվարի 15-16-ը Համաշխարհային բանկի Վաշինգտոնի կենտրոնական գրասենյակում Հայկական միջազգային տնտեսական հետազոտությունների խումբը հրավիրում է իր երրորդ տարեկան կոնֆերանսին՝ «Հայաստան. եկամուտների վերաբաշխումն ու սոցիալական ապահովության համակարգերը» վերնագրով:

ՀՄՏՀԽ-ն ոչ քաղաքական ու անկուսակցական կազմակերպություն է, որը քաջալերում է Հայաստանում ու սփյուռքում հասարակական-քաղաքական խնդիրների հետազոտումն ու քննարկումը: ՀՄՏՀԽ-ի խնդիրն է համախմբել տնտեսական, քաղաքագիտական, իրավական ու պետական կառավարման խնդիրներով զբաղվող փորձագետներին եւ վերլուծողներին Հայաստանի վերաբերյալ հետազոտություններ եւ վերլուծություններ իրականացնելու նպատակով:

Երրորդ տարեկան կոնֆերանսին կմասնակցեն ավելի քան 200 հայ եւ օտարազգի սոցիալական ու տնտեսական ոլորտների փորձագետներ՝ ներառյալ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ Համաշխարհային բանկից, Միջազգային արժույթի հիմնադրամից, ԱՄՆ եւ ՀՀ կառավարությունից, միջազգային դոնոր կազմակերպություններից եւ Հայաստանի ու ԱՄՆ ակադեմիական ինստիտուտներից:

Որդին դանակահարել է հորը

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից, հունվարի 12-ին ոստիկանության Էրեբունու բաժնի աշխատակիցները մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1987 թ. ծնված Կարեն Ե.-ին: Պարզվել է, որ վերջինս հունվարի 11-ին տանը ծագած վիճաբանության ժամանակ խոհանոցային դանակով հարվածել եւ մարմնական վնասվածք է պատճառել հորը՝ Վիրաբ Ս.-ին: Կատարվում է հետաքննություն:

Գողացված մեքենան գտնվել է գողերի հետ

Հունվարի 12-ին ոստիկանական կենտրոնական բաժին հաղորդվել էր, որ նույն օրը փախցրել են Թումանյան փողոցի շենքերից մեկի մոտ կայանված Կարեն Վ.-ի «ՎԱԶ-2106» մակնիշի ավտոմեքենան: Հունվարի 13-ին Հանրապետության հրապարակի հարակից տարածքում, նշված ավտոմեքենայի սրահից գողություն կատարելու պահին ոստիկանության աշխատակիցները բռնել եւ բերման են ենթարկել 1982 թ. ծնված, նախկինում դատված Քերոբ Ս.-ին եւ 1979 թ. ծնված Արմեն Մ.-ին: Կատարվում է նախաքննություն:

Դարձյալ շմոլ գազից թունավորում

Արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնի օպերատիվ տեղեկագրից տեղեկանում ենք, որ հունվարի 11-ին բաղնիքում լողանալիս շմոլ գազից թունավորվել է Արմավիր քաղաքի Նալբանդյան փողոցի 105 տան բնակիչ, 1988 թ. ծնված Լաուրա Բարսեղյանը: Տուժածին ցույց են տվել առաջին բուժօգնություն: Թունավորման պատճառն անօրինական տեղադրված գազաջրատաքացուցիչ վառարանի շահագործումն է:

Անզգուշությունից հրդեհ է բռնկել

Հունվարի 12-ին, ժամը 21:30-ին Գյումրու բնակիչ, 1983 թ. ծնված Հ. Ղարիբյանը բենզինով լցված պոլիէթիլենային տարայի միջոցով փորձել է վառել փայտի վառարանը, սակայն բոցի հետադարձ հարվածից ստացել է 1-ին եւ 2-րդ աստիճանի այրվածքներ եւ տեղափոխվել հիվանդանոց:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այն մարդիկ, ովքեր մտածում են օտար երկիր գնալու մասին եւ կարիք ունեն իմանալու, թե ի՞նչ է սպասվում իրենց օտար պետություններին «հանձնվելու», փախստականի կարգավիճակ հայցելու դեպքում կամ աշխատանք կատարելու ինչպիսի ռեալ պայմաններ եւ հեռանկարներ կան, ի վերջո ո՞րն է իրականությունը եւ որը միֆը, ապա կարող են այցելել ՀՀ կառավարությանն առընթեր **միգրացիայի եւ փախստականների** վարչություն, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել **224727 «թեժ գիծ»** հեռախոսահամարով եւ հիշատակված հարցերի վերաբերյալ ստանալ բարձրորակ, սպառիչ եւ անվճար խորհրդատվություն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
տեղեկագրքով, ինտերնետով, CD-ով, հեռախոսով
ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն
Երեւան, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ
Հեռ. 590000 www.spyur.am

Հայտարարություն

Արմավիրի մարզի Արեւադաշտի գյուղապետարանը հրավիրում է բաց աճուրդի: Այն տեղի կունենա 2005 թ. փետրվարի 12-ին, ժամը 13:00-ին, Արեւադաշտի գյուղապետարանում: Բաց աճուրդով վաճառվում են համայնքի սեփականություն հանդիսացող պահուստային ֆոնդի գյուղնշանակության հողեր:

I լոտ- 105 կոնտուրի 8,0 հեկտար IV կարգի ջրովի վարելահող:
Մեկնարկային գինը 1,0 հա-ի համար 355.000 դրամ:
I լոտի մեկնարկային գինը՝ 2.840.000 դրամ:
Մուծվող նախավճարը՝ 142.000 դրամ:
Մեկ աճուրդային քայլը մեկնարկային գնի 1 տոկոս 28.400 դրամ:

II լոտ- 104 կոնտուրի 3,0 հեկտար IV կարգի արոտավայր:
1,0 հա-ի մեկնարկային գինը՝ 60.750 դրամ:
II լոտի մեկնարկային գինը՝ 182.250 դրամ:
Մուծվող նախավճարը՝ 9112,5 դրամ:
Մեկ աճուրդային քայլը մեկնարկային գնի 1 տոկոս 1822,5 դրամ:

III լոտ- 214 կոնտուրի 2,0 հա V կարգի ջրովի վարելահող:
Մեկնարկային գինը 1,0 հա-ի համար՝ 109,500 դրամ:
II լոտի մեկնարկային գինը՝ 219.000 դրամ:
Մուծվող նախավճարը՝ 10.900 դրամ:
Մեկ աճուրդային քայլը մեկնարկային գնի 1 տոկոս 2190,0:

Ի գիտություն

«Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ բաժանորդներին

«Հայջրմուղկոյուղի» փակ բաժնետիրական ընկերությունը դիմել է Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով՝ ընկերության ծառայություններից օգտվող բաժանորդներին մատուցվող ջրամատակարարման, ջրահեռացման ու կեղտաջրերի մաքրման սակագների վերանայման եւ նոր սակագների սահմանման հայտով:

Ջրամատակարարման, ջրահեռացման եւ կեղտաջրերի մաքրման մեկ խմ-ի համար գործող 100 դրամ 41 լումայի փոխարեն առաջարկվել է 215 դրամ 51 լումա սակագին:

Խմելու ջրի մեկ խմ-ի համար գործող 90 դրամ 36 լումայի փոխարեն առաջարկվել է 165 դրամ 58 լումա:

Ջրահեռացման եւ կեղտաջրերի մաքրման մեկ խմ-ի համար գործող 10 դրամ 5 լումայի փոխարեն առաջարկվել է 49 դրամ 93 լումա:

Միաժամանակ առաջարկվել է սահմանել.
Խմելու ջրի մեկ խմ-ի համար մեծածախ սակագին՝ 70 դրամ 23 լումա:
Հասցեն՝ Վարդանանց փակուղի 8ա
Հեռ.՝ 54 28 77

«ՀԱՅՋՐՄՈՒՂԿՈՅՈՒՂԻ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

CONVERSE BANK

Հայտարարություն

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ հայ-գերմանական վարկային ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է մրցույթ

Վարկային մասնագետի թափուր հաստիքի համար

Մրցույթին մասնակցելու պարտադիր պայմաններն են.

- բարձրագույն կրթություն
- համակարգչային գիտելիքների տիրապետում
- վերլուծական դատողություն
- հաղորդակցման ունակություն
- տարիքային սահմանափակումը՝ մինչեւ 30 տարեկան:

Դիմումներն ընդունվում են «Կոնվերս բանկի» գլխամասային գրասենյակում, գործերի կառավարչությունում:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 26/1:
Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետն է հունվարի 31-ը:

CONVERSE BANK

Հայտարարություն

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ հայտարարում է մրցույթ անվտանգության գծով ադմինիստրատորի թափուր հաստիքի համար

Մրցույթին մասնակցելու պարտադիր պայմաններն են.

- **WINDOWS 2000-2003** օպերացիոն համակարգի ադմինիստրավորում
- **LINUX** օպերացիոն համակարգի ադմինիստրավորում
- **EXCHANGE-2000** համակարգի ադմինիստրավորում
- Տեղեկատվության պահպանման եւ փոխանցման անվտանգ եղանակներ (firewall, VPN)
- Տարիքային սահմանափակում՝ մինչեւ 35 տարեկան:

Դիմումները լրացվում են «Կոնվերս բանկի» գլխամասում, գործերի կառավարչությունում:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Վ. Սարգսյան 26/1
Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետն է մինչեւ հունվարի 31-ը:

www.azg.am

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 14.01.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	501.80	496.80	506.80
EUR	1	ԵՎՐՈ	663.98	660.00	668.00
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	18.01	16.90	19.10

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 13. 01. 2005 Գինը՝ 100 դրամ